

Ingrid Guldhaug Kalfoss

En voldtektsmann på din vei

Utviklingen av en feministisk bevegelse i Chile og Mexico

Masteroppgave i sosiologi

Veileder: Ulla Forseth

Juni 2021

Ingrid Guldhaug Kalfoss

En voldtektsmann på din vei

Utviklingen av en feministisk bevegelse i Chile og Mexico

Masteroppgave i sosiologi
Veileder: Ulla Forseth
Juni 2021

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap
Institutt for sosiologi og statsvitenskap

Sammendrag

Hensikten med denne studien har vært å få innsikt i hvordan meksikanske og chilenske kvinner opplevde konteksten, utviklingen og resultatet av den feministiske bevegelsen *En voldtektsmann på din vei*. Den kvalitative studien er inspirert av fortolkende fenomenologisk analyse og er basert på semistrukturerte dybdeintervjuer med meksikanske og chilenske kvinner. Kvinnenes erfaringer blir analysert i lys av Rita Segatos (2016a) beskrivelse av de patriarkalske samfunnsstrukturene i Latin-Amerika, samt Marcela Lagardes (2012) definisjon av søsterskap som grunnlag for å synliggjøre disse strukturene. I analysen utdyper jeg hvordan kvinner opplever å bli posisjonert i samfunnet, hvordan de nyanserer mellom ulike former for kjønnsbasert vold, i tillegg til hvordan de opplever utførelsen og resultatet av bevegelsen. Funnene viser at bevegelsen har ført til et utvidet søsterskap mellom kvinnene, samtidig som kvinnene gjennom den konkrete fremføringen av *En voldtektsmann på din vei* har konstruert et rom for politisk deltakelse i den offentlige sfære. Dessuten har spredningen av bevegelsen ført til ytterligere mannssjåvinistisk motstand mot kvinnene. Basert på funnene argumenterer jeg for at bevegelsen til en viss grad har bidratt til diskursiv endring på grunn av økt bevissthet om patriarkalsk undertrykkelse i samfunnsstrukturene, mens bevegelsen ikke ser ut til å ha bidratt til endringer på strukturelt nivå.

Abstract

The purpose of this study is to gain insight into how Mexican and Chilean women experience the context, development, and outcome of the feminist movement *A rapist in your path*. The qualitative study is inspired by interpretive phenomenological analysis and is based on semi-structured in-depth interviews with Mexican and Chilean women. The women's experiences are analyzed in light of Rita Segato's (2016a) description of the patriarchal social structures in Latin America, and Marcela Lagarde's (2012) definition of sisterhood as a base for uncovering these structures. Throughout the analysis, I elaborate on how women experience their position in society, how they differ between forms of gender-based violence, and how they experience the execution and result of the movement. The findings of this study show that the movement has led to an expanded sisterhood between the women, at the same time as the women through concrete performance have constructed their space for political participation in the public sphere. Furthermore, it appears that women's construction of a political space facilitates a larger area for male-dominated exercise of power, which in turn leads the women to experience further oppression. Based on the findings, I argue that the movement, to some extent, has contributed to discursive change due to increased awareness of patriarchal oppression. However, the movement does not appear to have contributed to changes on a structural level.

Forord

For en berg- og dalbane! Jeg trodde jeg hadde lært fra arbeidet med bacheloroppgaven at å utføre en studie basert på intervjuer med spansktalende personer fører til mer arbeid enn planlagt. Det hadde jeg altså ikke. Selv om jeg til tider hadde følelsen av å ha tatt meg vann over hode, kom jeg meg omsider over målstreken. På veien har jeg lært at oversettelse og tolkning tar tid, at spansktalende teoretikere med et særs akademisk språk ikke skal undervurderes, og at man ikke skal kimse av studentenes hverdag under koronapandemien. Sett bort fra en hel del språkforvirring, har arbeidet med masteroppgaven vært en unik reise hvor jeg fikk muligheten til å studere en feministisk bevegelse med et svært betydningsfullt budskap. Derfor vil jeg rette en stor takk til intervjudeltagerne for tilliten de har gitt meg i å forvalte deres opplevelser og erfaringer med deltagelse i kampen for kvinners frigjøring og likestilling.

Jeg vil også takke min allsidige veileder Ulla. Ikke bare har du vært en god faglig veileder, men du har også fått den noe krevende oppgaven i å sørge for at jeg har hatt beina plantet på jorden underveis. Samtalene med deg har gitt meg inspirasjon og motivasjon til å utføre prosjektet. Jeg setter stor pris på deg og jobben du har gjort som veileder.

Å utføre en studie på tvers av kontinenter i omgivelsene av en verdensomspennende pandemi har vært verdt hver eneste opp- og nedtur. Det har til tider vært krevende å arbeide under forhold preget av lock-down og anbefaling om å holde seg inne. Familie og venner har derfor vært av stor betydning for å komme i mål med oppgaven. Dere har bidratt med glede og motivasjon gjennom hyggelige og sårt tiltrengte avbrekk fra skrivingen. Spesielt takk til Hedda som har lest korrektur, og fordi du rett og slett er best. Også takk til Synne som gjennom nys og fjas har sørget for at vi fortsatt har vår sjel og humør intakt etter en tung, men fin vår på låven.

Ingrid Guldhaug Kalfoss

Trondheim, juni, 2021

Innholdsfortegnelse

1	Introduksjon	1
1.1	Den kunstneriske fremføringen <i>En voldtektsmann på din vei</i>	3
1.2	Bakgrunn for studien	4
1.3	Tidligere forskning og studiens relevans	5
1.4	Problemstilling	6
1.5	Oppgavens struktur	6
2	Teoretisk rammeverk.....	7
2.1	Patriarkatet i det senkapitalistiske samfunnet	7
2.1.1	Kvinnen som mangelfull og mindreverdige	7
2.1.2	Det maskuline mandat	8
2.1.3	Grusomhetens pedagogikk i en uformell krig	9
2.2	Søsterskapet.....	10
2.3	Konkretisering av problemstilling	11
3	Metodisk tilnærming.....	13
3.1	Vitenskapsteoretisk tilnærming og valg av metode	13
3.2	Sensorisk og affektiv tilnærming	14
3.3	Datagenerering	14
3.3.1	Utvalg og rekrutteringsprosess	14
3.3.2	Intervjudeltagerne	15
3.3.3	Gjennomføring av intervju	17
3.3.4	Forskningsetiske betraktninger.....	18
3.4	Bearbeiding og analyse av datamaterialet.....	19
3.5	Datamaterialets kvalitet.....	20
4	Analyse	23
4.1	Den feministiske sirkelen	23
4.1.1	Feminisme som søsterskap?	24
4.1.2	Ha litt klassebevissthet også	26
4.1.3	De gale kvinnene som uttrykker følelsene sine	28
4.1.4	Vi kvinner vil ha vårt rom	30
4.2	En voldtekt uten penetrasjon	33
4.2.1	Ikke engang <i>ett</i> rom for oss kan respekteres.....	34
4.2.2	Ikke engang en direkte krig	35
4.2.3	Gi meg beskjed når du kommer hjem.....	37

4.2.4	Mannen: Intim og offentlig vold	38
4.3	Det er oss mot verden: et rop i desperasjon	39
4.3.1	Antifeminister står utenfor samfunnet	42
4.3.2	I virkeligheten endres ingenting	43
4.3.3	En katarsisk fremføring: den indre 'sjelerenselsen'	45
4.4	Bevegelsen som forente kvinnene og pandemien som stengte dem inne	46
4.4.1	Det sa 'klikk' hos kvinner i hele verden.....	46
4.4.2	Kvinneres rettigheter som plassert i siste rekke	48
4.5	Rommene: en diskursiv endring.....	50
5	Konklusjon	53
5.1	Veien videre	56
	Referanser	57
	Vedlegg 1: Sangteksten - En voldtektsmann på din vei	63
	Vedlegg 2: Intervjuguide (norsk)	65
	Vedlegg 3: Intervjuguide (spansk)	67
	Vedlegg 4: Informasjonsskriv til intervjudeltagere (norsk)	69
	Vedlegg 5: Informasjonsskriv til intervjudeltagere (spansk)	73
	Vedlegg 6: NSD sin vurdering	77

Liste over tabeller

Tabell 1: Oversikt over intervjudeltagere	16
---	----

Liste over figurer

Figur 1: Kart som viser hvor fremføringen ble utført.....	2
Figur 2: Illustrasjon av forskningsdesign	13
Figur 3: Tidsperspektiv for intervjudeltagernes opplevde grad av feministisk aktivisme.....	50
Figur 4: Samspillet mellom det konkrete, abstrakte og transnasjonale rommet.....	51

1 Introduksjon

Og skylden var ikke min, heller ikke hvor jeg var eller hvordan jeg kledde meg. Voldtektsmannen var deg. Voldtektsmannen er deg. Det er politiet, dommerne, staten, presidenten. Den undertrykkende staten er en mannlig voldtektsmann. (LasTesis, 2019)

Utdraget ovenfor er fra sangen som runget i storbyer og små grender i store deler av verden mot slutten av 2019. Sangen var del av en fremføring utført av kvinner i protest mot systematisk kjønnsbasert vold som resultat av kvinnefiendtlige patriarkalske samfunnsstrukturer (Cadena, 2021). Patriarkalske strukturer blir ofte forstått som etablerte normer av mannlig dominans over kvinner på ulike samfunnsnivå (Lerner, 1986, s. 239). Fremføringen som fikk navnet *En voldtektsmann på din vei* (videre referert til som *En voldtektsmann*) ble opprinnelig laget av det chilenske kvinnekollektivet LasTesis, og var inspirert av den argentinsk-brasilianske antropologen Rita Segatos beskrivelse av den strukturelle undertrykkelsen som kvinner i Latin-Amerika opplever i ulike deler av samfunnet (Pais, 2019). Fremføringen var en sammensetning av en rytmisk melodi og en sangtekst som fordømmer kjønnsbasert vold utført av aktører på ulike samfunnsnivå. Det ble også benyttet ulike koreografiske elementer som var av symbolsk betydning, så vel som effektfulle rekvisitter som presiserer fremføringens budskap.

LasTesis' fremføring av *En voldtektsmann* skulle egentlig hatt sin premiere i oktober 2019, men ble utsatt på grunn av det chilenske sosiale opprøret som oppstod på samme tidspunkt, grunnet befolkningens opplevelse med økonomisk og sosial ulikhet i landet (Rodríguez, 2019). Den 20. november samme året ble fremføringen utført i Valparaíso gater som protest mot kjønnsbasert vold utført av chilenske politistyrker under det sosiale opprøret. Dette mobiliserte mange kvinner til deltagelse, og ble senere utført i Chiles hovedstad Santiago på den Internasjonale dagen for avskaffelse av vold mot kvinner, den 25. november 2019. Seansen gikk viralt på sosiale medier og førte til at fremføringen ble gjennomført på ulike områder og i forskjellige land, oversatt til dialekter og språk tilpasset områdenes identitet og kultur (Giménez Lorenzo, 2019). Den kunstneriske fremføringen er derfor et verdensomspennende og mangfoldig fenomen og kan på denne måten kategoriseres som en *transnasjonal feministisk bevegelse*. I forbindelse med bevegelsen spredning lagde Fabra (2019), i samarbeid med feministgruppene #GeoChicas og #LaInternacionalFeminista, et interaktivt kart som viser hvor de ulike fremføringene ble utført.

Figur 1: Kart som viser hvor fremføringen ble utført

Hver av de lilla nålene på kartet viser hvor bevegelsen fant sted, men mangelfullt da kartet ikke er oppdatert med alle registrerte fremføringer som har blitt utført per dags dato. Likevel er de foreløpige registrerte fremføringene en indikator på bevegelsen store spredning. I oppgaven benytter jeg begrepet *fremføring* for å referere til en enkelt gjennomført fremføring av *En voldtektsmann*, og *bevegelse* når jeg snakker om alle de utførte fremføringer som et generelt sosialt fenomen på globalt nivå.

Som det er mulig å observere i figur 1, så var Mexico av landene som i stor grad utførte fremføringen rundt om i landet. Den første fremføringen i Mexico fant sted 24. november 2019 hvor tusenvis av kvinner fylte gatene i Mexico City (El Universal, 2019). I Ciudad Juárez utførte kvinnene fremføringen som protest mot maktstrukturene som medvirkende i kvinnedrapene som forekommer i området. Her utpekte demonstrantene både myndighetene, politiet, ordføreren, statsguvernøren og universitetene som skyldige i overgrepene (Martínez Prado, 2019). Fremføringen ble også gjennomført på ulike universiteter rundt om i landet og på den internasjonale bokmessen i Guadalajara for å belyse trakasseringen som studentene opplever i de akademiske sfærene. I mange av de utførte fremføringene ble det lagt til slagord som: «Ikke mer stillhet, aldri mer stillhet», «Staten tar ikke vare på meg, mine venninner tar

vare på meg», «Ned med patriarkatet som kommer til å falle, som kommer til å falle, opp med feminisme som kommer til å vinne, som kommer til å vinne» (Cadena, 2021).

I denne masteroppgaven undersøker jeg hvordan mexicanske og chilenske kvinner opplevde utviklingen av den transnasjonale feministiske bevegelsen *En voldtektsmann på din vei* (*Un violador en tu camino*). Ved bruk av kvalitative intervjuer har jeg fått innsikt i hvordan kvinnene erfarte fremveksten, utførelsen og utfallet av fremføringen, så vel som konteksten den oppsto i. Som teoretisk rammeverk for oppgaven benytter jeg meg av Segatos (2016a) teoretisering av patriarkatet, samt Marcela Lagardes (2012) begrep om søsterskapet. Det finnes for øvrig mange teorier om patriarkat og søsterskap, men i denne oppgaven begrenser jeg meg i hovedsak til disse teoretikerne, som i likhet med oppgavens tematikk, er av latin-amerikansk opprinnelse. Gjennom en induktiv tilnæringsmåte har jeg i korte trekk funnet at bevegelsen har bidratt til et utvidet søsterskap mellom kvinnene, skapt rom for kvinnelig politisk uttalelse, samtidig som den har skapt rom for ytterligere mannsjåvinistisk motstand mot kvinnene.

1.1 Den kunstneriske fremføringen *En voldtektsmann på din vei*

Som nevnt innledningsvis bestod fremføringen av ulike komponenter som rytmisk melodi, sangtekst, koreografi og rekvisitter. Fordi komponentene ble endret i ulike kontekster for å visualisere lokale utfordringer, er det ikke nødvendigvis en klar enighet om komponentens budskap og symbolikk. LasTesis' opprinnelige sangtekst (se vedlegg 1), rekvisitter og koreografi ble likevel utformet som symboler for den pågående kvinneundertrykkelsen som kvinner opplever i Chile. Tittelen på fremføringen er en sarkastisk omformulering av det chilensk politislagordet *En venn på din vei* (*Un amigo en tu camino*) fra 1990-tallet. Et av versene i sangen er tatt direkte fra det chilenske politiets hymne, ment som et virkemiddel for å fremheve poenget om at politiet gjør det motsatte av det de hevder å stå for (Martin & Shaw, 2021): «Sov fredelig, uskyldig jente, uten å bekymre deg for banditten, som for din søte og smilende drøm våker din kjære politimann». Denne delen er i Mexico gjort om til: «Sov fredelig, uskyldig jente, uten å bekymre deg for banditten, som for din søte og smilende drøm lager vi gatekunst». I Mexico er denne delen derfor å forstå som et ikke-sarkastisk element, hvorav «lager vi gatekunst» referer til feminister som kjemper for kvinners sikkerhet ved å demonstrere på kunstneriske vis i gatene.

Som del av koreografien utfører kvinnene knebøy for å visualisere ritualet de må gjennom ved arrestasjon av politiet, hvor de i inspiseringsen blir tvunget til å bøye seg nakne (Gutiérrez,

2019). Det svarte båndet som deltagerne hadde bundet foran øynene er tolket ulikt (Agostini, 2021; Franco, 2020; Gutiérrez, 2019), men er blant annet sagt å representere den usynlige volden som kvinner opplever, som blir synliggjort gjennom fremføringen (Franco, 2020). De grønne skjertene symboliserer et politisk standpunkt i kravet om gratis, trygg og lovlig abort for alle kvinner (Agostini, 2021), mens de lilla skjertene er oppfattet som den internasjonale fargen for den feministiske bevegelsen (Arbat, 2020). Kvinnene opptrådte noen ganger i svarte klær med røde detaljer for å visualisere sorg over offer for vold, kidnappinger og drap (BBC News Mundo, 2019). Andre ganger ble deltagerne bedt om å være iført ‘utfordrende bekledding’, for å understreke frasen i sangen som sier «og skylden var ikke min, heller ikke hvor jeg var eller hvordan jeg kledde meg» (Gutiérrez, 2019). De ulike kravene har bidratt til ulike oppfatninger om hva fremføringens rekvisitter symboliserer.

1.2 Bakgrunn for studien

For å gi et overblikk over den generelle situasjonen for kvinner i Chile og Mexico, presenterer jeg her i korte trekk den politiske og sosiale konteksten som den feministiske bevegelsen utfolder seg i. Både Mexico og Chile er kvinnene i stor grad preget av kjønnsbasert vold, hvorav kvinnedrap er den mest fatale konsekvensen. I en statistisk rapport utformet av Det utøvende sekretariat for det nasjonale system for offentlig sikkerhet i Mexico¹ (2020) fremkommer det at det i Mexico i gjennomsnitt ble drept 10 kvinner hver dag i 2020. En spørreundersøkelse utført av Nasjonalt institutt for statistikk og geografi i Mexico² (2017), viser at 66,1% av kvinner over 18 år i Mexico har opplevd former for fysiske, psykiske eller seksuelle overgrep. Lagarde (2012, s. 199) hevder at kvinner i Mexico utsettes for ekskludering, segregering, diskriminering og kjønnsutnyttelse av kjønnsmessige årsaker i varierende grad. Hun påstår følgelig at formene for undertrykkelse er til stede i hele landet, i alle aldre, sosiale klasser og etniske grupper, både i privat og offentlig liv, og derfor kan sies å foregå på et strukturelt plan.

Det Chilenske Nettverket mot Vold mot Kvinner³ presenterte i sin årlige rapport (2020) voldsproblematikken som kvinner i Chile står ovenfor, basert på data samlet av statlige institusjoner og sosiale organisasjoner. Rapporten fra 2019-2020 presenterer aspekter som synliggjør *patriarkalsk vold* konstruert av statlige etater og sosiale organisasjoner. Her trekkes

¹ *Secretariado Ejecutivo del Sistema Nacional de Seguridad Pública*

² *Instituto Nacional de Estadística y Geografía*

³ *Coordinación Nacional Red Chilena contra la Violencia hacia las Mujeres*

det frem at kvinner i Chile opplever ulik grad av seksuell, gynekologisk og digital vold, i tillegg til intim vold innad i familierommet og vold utøvd av statlige aktører. Vanskelighetene med å få tilgang til helsehjelp fremheves også. Rapporten viser til tilfeller av kvinnedrap både med og uten juridiske forklaringer, som i stor grad er av institusjonell og rasistisk karakter. Vásquez Mejías (2015) hevder at tilfeller som i andre land ville vært kategorisert som kvinnedrap blir fornektet av den chilenske regjering, som en forklaring på hvorfor tilfeller av kvinnedrap ikke har en juridisk begrunnelse. Videre viser rapporten at chilenske kvinner blir utsatt for utnyttelse av arbeidskraft, spesielt i hus- og omsorgsarbeid. Díaz Berr et al. (2017) påstår at det mønsteret i det diskriminerende arbeidsmarked er preget av sterk ubalanse i makt mellom ledere og arbeidere, kvinnenenes lave formelle og sosiale status som stammer fra diskriminerende kjønnsrelasjoner.

1.3 Tidligere forskning og studiens relevans

Fordi den feministiske bevegelsen *En voldtekteksmann* er en relativt fersk begivenhet, er det gjort få studier av bevegelsen. Blant disse er Serafini (2020) som har undersøkt de bakenforliggende verdiene og prosessen til fremføringen for å forklare bevegelsens spredning. Hun konkluderer med at fremføringens spredning skyldes en klar fordømmelse av vold, et tydelig mål om politisk handling, så vel som bevegelsens innflytelsesrike sammensetning av komponenter i form av sang, koreografi og rekvisitter. Videre har Cadena (2021) analysert fremføringens grunnleggende performative karakter, hvor kroppen blir sett som en måte å bygge et motstandsområde mot den eksisterende maktstruktur, og som fører til at kvinnene kan definere seg som politiske subjekt utenfor statens struktur. Bevegelsen er her sett som grunnlag for motstand og har gitt nytt innhold til tidligere etablerte ideer om kjønnsstrukturer. På en annen side har Mueses Flores og Nolivos Garzón (2021) utført en nettvoldsanalyse av bevegelsen på TikTok. I denne studien kom de frem til at fremføringen har hatt store følger i form av mannsjøvinistisk nettvold da det ble funnet bevis for sarkasme, fornærmelse, ønske om å skade, seksuell objektivisering, kriminalisering og ærekrenkelse, som tyder på klar devaluering av kvinner. Det finnes derimot ingen søkbare kvalitative studier som tilbyr innsikt i individers egne opplevelser med deltagelse i den aktuelle fremføringen, noe som aktualiserer behovet for denne oppgaven. Denne studien kan derfor bidra med nyttig innsikt fra et individualistisk standpunkt, som igjen kan bidra til forståelse av bevegelsens betydning på et samfunnsmessig plan, og utfylle allerede eksisterende forskning.

Temaet har samfunnsmessig nytteverdi fordi bevegelsen i seg selv er resultat av en enorm sosial mobilisering, både på nasjonalt og internasjonalt nivå. At kvinner i så mange land har tatt til seg og videreført budskapet, er en indikator på at dette er et samfunnsmessig problem, også på globalt nivå. Dette gjør det interessant å se på hvilke faktorer som ligger til grunn for utførelsen av denne sosiale bevegelsen på ulike områder, så vel som resultatene av den. Fenomenet er sosiologisk relevant fordi det omhandler hvordan mennesker forholder seg til hverandre i og utenfor den sosiale bevegelsen, i tillegg til hvordan de forholder seg (eller ikke) til samfunnsstrukturene. Studien er av betydning for meg personlig fordi jeg gjennom erfaring fra lengre opphold i Mexico og Argentina har opplevd frykt og begrensninger knyttet til det å være kvinne i denne delen av verden. I forbindelse med min lektorutdanning er oppgavens tematikk betydningsfull fordi den synliggjør behovet for demokratiske verdier som likestilling og rettferdighet. Samtidig bidrar studien med kulturell innsikt, som kan føre til økt interkulturell kompetanse og styrke samhandling i et mangfoldig samfunn.

1.4 Problemstilling

I denne oppgaven analyserer jeg hvordan bevegelsen *En voldtjektsmann* har påvirket et utvalg chilenske og mexicanske kvinner, for å få ytterligere forståelse for kulturelle tendenser i en avgrenset latinamerikansk samfunnsgruppe. Den kvalitative studien er basert på intervjuer med utdannede og feministisk engasjerte kvinner spredt over Chile og Mexico. Ved å undersøke hvordan kvinnene opplever utviklingen av bevegelsen så vel som konteksten den oppsto i, vil jeg kunne si noe om hvordan bevegelsen har påvirket kvinnene, som igjen gir innsikt i hvordan bevegelsen konstituerer seg i samfunnet de er en del av. I denne studien forsøker jeg følgelig å svare på problemstillingen:

På hvilken måte har mexicanske og chilenske kvinner opplevd konteksten, utviklingen og resultatet av bevegelsen *En voldtjektsmann på din vei*?

1.5 Oppgavens struktur

Etter å ha presentert oppgavens teoretiske rammeverk og min metodiske tilnærming analyserer jeg kvinnenes fortellinger fremkalt i dybdeintervjuer, etterfulgt av mer generell diskusjon av funnene. Hovedfunnene i analysen er at bevegelsen har ført til et utvidet søsterskap mellom kvinnene, den har skapt rom for kvinnelig politisk deltagelse, samtidig som bevegelsens utbredelse gir grunnlag for ytterligere mannssjåvinistisk motstand. Til slutt blir hovedfunnene oppsummert etterfulgt av forslag til videre forskning.

2 Teoretisk rammeverk

I denne delen presenterer jeg Rita Segatos forståelse av kjønnsbasert vold og de patriarkalske maktstrukturene i det latinamerikanske samfunnet. Deretter beskriver jeg Marcela Lagardes forståelse av søsterskapet som grunnlag for å synliggjøre disse maktstrukturene. Videre gjør jeg rede for studiens forskningsspørsmål som er baseres på teorien i dette kapittelet.

2.1 Patriarkatet i det senkapitalistiske samfunnet

Rita Segato (2016a) beskriver patriarkatet som den mest dyptgående og vedvarende politiske strukturen i menneskeheten, og påstår at patriarkatet er grunnleggende for sosial ulikhet i alle sosiale sfærer. Hun ser kjønn som den elementære formen for makt og vold, fordi makt er resultat av en voldelig ekspropriasjon av kvinner og landområder (Segato, 2016a, s. 19). I dette utsagnet referer Segato til kjønnsstrukturen som grunnlaget for hvordan menn har tilegnet seg eiendom på en voldelig måte. Hun poengterer at den kjønnsbaserte volden som forekommer i Latin-Amerika ikke enkelt kan uttrykkes som 'kvinneproblemet', fordi det handler om mer enn kvinnenens misnøye med opplevelser av undertrykkelse (Segato, 2016b, s. 616). Derimot viser hun til et komplekst sammensatt samfunn som ligger til grunne for den systematiske volden som kvinner opplever. Faktorene som forklarer sammensetningen av dette samfunnet, innebærer strategiske mekanismer for hvordan kvinner marginaliseres og domineres av menn. Hun beskriver også hvordan den kjønnsbaserte volden er resultat av de tidligere latinamerikanske diktaturene og det senkapitalistiske samfunnet. Hun hevder at disse faktorene til sammen har ført til en *uformell krig* mot kvinnene.

2.1.1 Kvinnen som mangelfull og mindreverdig

For å forklare grunnlaget for marginaliseringen av kvinnen og volden de opplever, viser Segato (2016b) til transformasjonen av kvinnens posisjon fra den førkoloniale tiden til det moderne samfunnet. I det førkoloniale samfunnet fremtrer to rom i det sosiale livet, hvor menn opptar det offentlige og kvinner det hjemlige. Disse sfærene er i denne verdenen grunnleggende fullstendige, selv om de kunne ha et hierarkisk forhold. Det er først i overgangen til det moderne samfunnet at den doble strukturen blir omstrukturert. På samme måte som Simone de Beauvoir (2000, s. 36) hevder at mannen regnes som det absolutte subjekt og kvinnen forblir den *andre*, viser Segato (2016b, s. 617) til hvordan det feminine inntar en rolle som *den andre* oppfattet som mangelfull og mindreverdig. Kvinnenens rolle som *den andre* er grunnlaget for eksistensen av det *ene* generaliserbare subjektet, som er maskulint, hvitt, eiendomsbesittende, utdannet og

del av familiestruktur med maskulint familieoverhode. I det moderne samfunnet oppstår det en prosess hvor den *andre* flyter til sentrum for å ta del i den offentlige sfæren, og blir på veien fratatt sin grunnleggende verdi. I denne transformasjonen blir kvinnene fratatt sin mulighet for å uttrykke seg på måter som er av universell verdi og allmenn interesse, og kvinnes sfære blir med dette forstått som privat og intim. For at kvinnene skal ta del i den politiske sfæren kreves det at kvinnen former seg etter kravene som stilles i den offentlige sfæren, som i stor grad innebærer normer for maskulin etikette og stil (Segato, 2016b, s. 618). Kvinnen er i det moderne samfunnet å forstå som et mindreverdige og mangelfullt subjekt. På dette grunnlag hevder Segato at Latin-Amerikas demokratier heller ligner flertallets diktatur, da samfunn som ikke ivaretar et pluralistisk standpunkt ikke vil være demokratisk.

2.1.2 Det maskuline mandat

Det *maskuline mandat* krever at menn må bevise sin tilhørighet til klassen av menn. Denne tilhørigheten bekreftes ved at menn utøver dominans over kvinner, som følgelig konstruerer det maskuline. Utøvelsen av dominans ovenfor kvinner blir på denne måten hjørnesteinen i maktpedagogikken, hvor underkastelse for det *maskuline mandat* fører til at kvinner fremstår som et krigstrofé og bevis på tilhørighet til klassen av menn (Segato & McGlazer, 2018, s. 199). Segato (ibid.) poengterer at uttrykket 'seksuell vold' er misvisende, fordi målet med denne typen vold ikke er seksuell karakter, men heller relatert til makt. Foucault (1994, s. 99) beskriver makt som gjennomsyrende for alle sosiale relasjoner, fordi den har en direkte produserende rolle som oppstår kontinuerlig i ethvert forhold mellom to eller flere punkter. Han hevder at makt verken er en institusjon, struktur eller en bestemt kraft, men er kun navnet på en komplisert strategisk situasjon i et gitt samfunn. Makten utøves i spillet av maktforhold, og forekommer der det finnes motstand (Foucault, 1994, s. 78). På samme måte ser Segato (2018, s. 199) de seksuelle voldshandlingene som en gjensidig og strategisk maktrelasjon hvor menn søker å innfri kravene til det *maskuline mandat*, heller enn resultat av kjønnsdrift med mål om seksuell tilfredsstillelse. Mannlig dominans, og tilhørighet til gruppen av menn, vil kun oppstå hvis kvinnene inntar rollen som motstandsparten i maktforholdet. Voldsofrene er ikke tvunget til å levere seksuelle tjenester, men er derimot ofre for en slags militær trening som en sentral strategi i *grusomhetens pedagogikk*, som ligger til grunn for maktstrukturen og den patriarkalske ordenen.

2.1.3 Grusomhetens pedagogikk i en uformell krig

For å beskrive maktstrukturen i det senkapitalistiske samfunnet introduserer Segato (2016b, s. 619) et bilde av en omvendt menneskelig pyramide. Dette maktbygget er konstruert av akrobater som overlapper hverandre, med kvinnens kropp i bunn. Lagene som utvider seg over kvinnen gir stabilitet i likevekt, og holder kvinnen nede. Kvinnen er derfor å oppfatte som plattformen hvor menn utøver makt og viser suverenitet. Fordi kvinnen er grunnleggende for patriarkatets eksistens, er det viktig at kvinnen ikke unnslipper sin posisjon. I det patriarkalske samfunnet fremstår voldsutøvelse som den sentrale strategien i det Segato (2014, s. 361) kaller for *grusomhetens pedagogikk*. Denne 'undervisningsformen' er å anse som en voldelig strategi for sosial samhandling hvor individer internaliserer aksept for grusomme handlinger, og som svekker former for medfølelse, empati, sosiale bånd og tilknytning til lokale røtter.

Segato (2014) hevder at volden som tidligere ble utført av diktaturer i Latin-Amerika, nå er erstattet med en 'diffus terror' i samfunnet som er grunnlaget for det hun beskriver som *krigen mot kvinnene*, og gjør med dette begrepet *uformell krig* gjeldene. Den *uformelle krigen* har i praksis ingen begynnelse eller slutt, eller tidsmessige og romlige grenser. Segato (2016b, s. 623) påstår at det er snakk om en *uformell krig* fordi omstendighetene i det latinamerikanske samfunnet ligner en slagmark, da volds ofre legges i grøfter, fyllinger og kloakk, og drap blir i større grad utført i offentlige rom. Hovedspørsmålet om hvordan maktbygget utformer seg i denne *uformelle krigen* handler først og fremst om herredømme, som i sin mest utstrakte betydning innebærer eierskap over liv og død (Segato, 2016b, s. 621). Den presise betydningen av herredømme dreier seg om eiernes grad av velstand, hvorav de med mest økonomiske ressurser blir immune mot ethvert forsøk på institusjonell kontroll. Herredømmet i Latin-Amerika fremtrer i samspillet mellom den *første* og *andre virkelighet*, og opptrer som en mafialignende ledelse av virksomhet, politikk og rettferdighet (Segato, 2014, s. 356). *Den første virkeligheten* består av alt som styres og erklæres av staten, og *den andre virkeligheten* består av kriminelle nettverk hvorav deres økonomiske sirkulering og kapitalbeholdning overgår økonomien i *den første virkeligheten*. Denne realiteten fremstår som usynlig og underjordisk sammenlignet med *den første virkeligheten*, og har sine egne sikkerhetsstyrker i form av væpnede selskaper som beskytter deres eiendom. Virksomheten til disse aktørene foregår på et stort område, og består av både bankfolk, forretningsmenn og personer som tilhører de 'gode familiene'. Aktørene i den *uformelle krigen* har til felles at de ikke tilhører et statlig avgrenset territorium, og det finnes ingen uttrykt erklæring av krig, våpenhvile eller kapitulasjon (Segato, 2014, s. 344). Makten i den omvendte pyramiden produseres derfor mellom aktører fra lovlig

og ulovlig sektor (Segato, 2016b, s. 620). Makten de utøver sprer seg sørover fra Mexico, og kommer til syne gjennom ekstreme former for produksjon, gruvedrift og jordbruk, i tillegg til politisk makt med eierskap. Den *uformelle krigen* resulterer i vold mot kvinner, og andre former for aggresjon mot mennesker og miljøet.

Segato (2016b, s. 621) påstår at det senkapitalistiske samfunnet vi befinner oss i har mye til felles med en psykopatisk personlighetsstruktur, fordi den 'nådeløse' kapitalismen er avhengig av *grusomhetens pedagogikk* for å reprodusere seg. Hun påstår at *grusomhetens pedagogikk* er funksjonell og tilpasset det senkapitalistiske samfunnet, fordi det ødelegger alle elementer som står i veien for det. I denne prosessen reduseres etisk følsomhet, og folk trenes opp til å tolerere og utføre grusomhet. All vold mot kvinner, homofile og transseksuelle, kan dermed forsås som disiplin som patriarkalske krefter pålegger individene som marginaliseres fra den politiske offentlige sfæren. Et spørsmål som oppstår med Segatos metaforiske beskrivelser av det latinamerikanske samfunnet, er hvordan kvinnene i denne studien opplever sin situasjon og hvordan de er posisjonert i samfunnet.

2.2 Søsterskapet

Den mexicanske samtidsteoretikeren Marcela Lagarde (1992) legger spesiell vekt på søsterskapet som en måte å konstruere allianser mellom kvinner for å overvinne de patriarkalske strukturene beskrevet av Segato. I en sosial bevegelse hvor målet er å spesifisere og synliggjøre disse maktstrukturene, vil bevegelsen inkludere personer med ulike bakgrunner og virkelighetsoppfatninger, og det kan være utfordrende å konstruere en allianse basert på respekt i dette mangfoldet. Lagarde (2006) poengterer at søsterskap ikke handler om at alle kvinner må elske hverandre, dele felles tro, ha det samme verdenssynet og til enhver tid være enige. Det handler derimot om at kvinner må opprette bånd seg imellom, med et avgrenset og tydelig mål om å kjempe for et liv som grunnleggende frie individer (Lagarde, 2012, s. 486). Søsterskapet utvides i det koblinger mellom kvinner opprettes, og disse båndene vil etter hvert kunne utgjøre «en kappe av nettverk som til slutt dekker jorden» (Lagarde, 2006, s. 126). Konseptet er inspirert av de solidariske praksisene som tradisjonelt forekommer i relasjoner mellom venner, familie og slektninger, og hvor aktørene ubevisst utvikler en politisk forståelse og et nettverk av gjensidig støtte. Dens funksjon er å vedlikeholde kvinnes mulighet til å opprettholde seg selv, og overleve, i det patriarkalske systemet.

Lagarde (2012) poengterer at det er viktig at mangfoldet og ulikhetene blant kvinnene omfavnes på riktig måte, slik at demonstrasjonen mot patriarkatet ikke forblir en bekreftelse av strukturens allerede synliggjorte, undertrykkende tendenser. Derfor må kampen mot patriarkatet være i bevisst motstand mot fiendskap og vold mellom kvinner, som i utgangspunktet har opprinnelse fra en kultur som søker nettopp dette for å reprodusere patriarkatet (Lagarde, 2012, s. 545). Søsterskapet søker derimot å styrke kvinner gjennom å utnytte deres kapasitet og ressurser til fordel for kvinnene selv og fellesskapet de er en del av. Ideen om søsterskapet er basert på to hovedelementer. På den ene siden innebærer forholdet at enhver kvinne anerkjennes som subjekt med verdighet, og som komplett menneske med rettigheter. På den andre siden er den endelige betydningen av støtte og allianse rettet mot frihet, som vil si at det alltid søker å overkomme patriarkalsk undertrykkelse.

Lagarde (2012, s. 551) forklarer at søsterskap ikke trenger å innebære et nært eller varig mellommenneskelig bånd, men at de på et gitt tidspunkt etablerer en interaksjon basert på respekt og gjensidig anerkjennelse, hvorav det faktum at kvinner anerkjenner og verdsetter hverandre, benyttes som et konkret verktøy i nedbyggingen av den patriarkalske struktur. Følgelig refererer søsterskap ikke bare til spesifikke vennsprosesser, men til en hel relasjonsstil, ledet av feministiske prinsipper om likhet og sosial rettferdighet. Spørsmålet blir så hvordan disse søsterskapsforholdene utvikler seg i praksis, og om de har den faktiske virkningen som Lagarde beskriver.

2.3 Konkretisering av problemstilling

I den overordnede problemstillingen for oppgaven forsøker jeg å svare på hvordan mexicanske og chilenske kvinner har opplevd konteksten, utviklingen og resultatet av bevegelsen *En voldtektsmann*. På bakgrunn av den presenterte teorien søker jeg å også å finne svar på følgende forskningsspørsmål:

- På hvilken måte opplever kvinnene sin situasjon og posisjonering i samfunnet?
- Hvordan nyanserer kvinnene mellom offentlig og intim vold, og på hvilken måte opplever de påvirkning fra det maskuline mandat?
- På hvilken måte utvikles søsterskapet blant deltagerne i den feministiske bevegelsen?

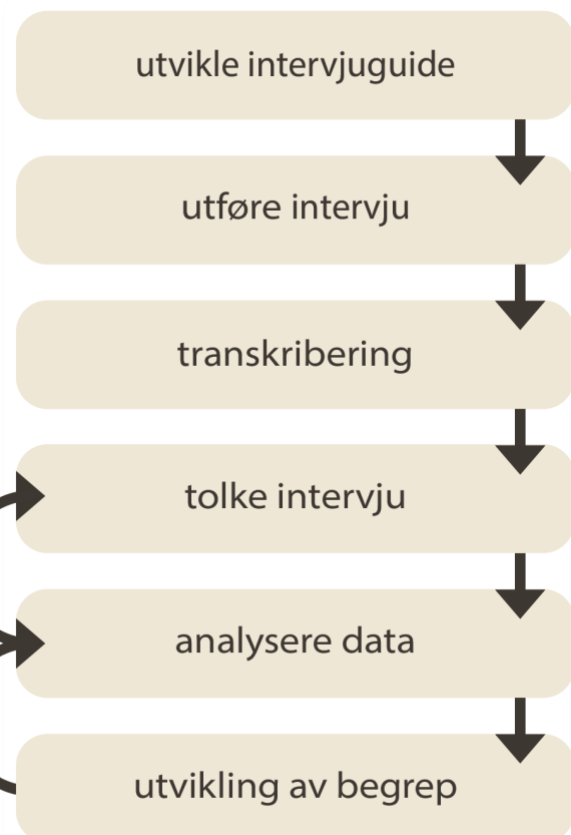
Videre presenterer jeg den metodiske fremgangen, før jeg gjennom analysen forsøker å besvare de formulerte forskningsspørsmålene, med mål om å kunne si noe om opplevelsen av utviklingen av bevegelsen som studeres.

3 Metodisk tilnærming

I denne delen av oppgaven redegjør jeg for metodiske valg og fremgangsmåte for utførelse av studien. Jeg starter med å beskrive min vitenskapsteoretiske tilnærming og valg av metode, før jeg gjør rede for utvalget og rekrutteringsprosessen. Videre forklarer jeg forskningsprosessen fra utarbeidelse av intervjuguide og utførelse av intervju, til bearbeidelse av datamaterialet og analyseringen av dette. Underveis gjør jeg rede for forskningsetiske betraktninger, og til slutt drøfter jeg datamaterialets kvalitet og potensiale for generalisering.

3.1 Vitenskapsteoretisk tilnærming og valg av metode

Jeg har benyttet meg av et eksplorativt forskningsdesign, som vil si at valg for struktur og innhold bestemmes ettersom prosjektet utvikles (Skilbrei, 2019). I en slik studie er det en fordel å gjøre datainnsamlingen tidlig, for å sette ramme for videre arbeid. Forskningsdesignet for studien, som illustrert figur 2, er på denne måten induktivt orientert, hvor det teoretiske rammeverket og den metodiske fremgangsmåten springer ut fra innholdet i det empiriske datamaterialet. Formålet med masteroppgaven har vært å få ytterligere forståelse av individers opplevelse med deltagelse i den sosiale bevegelsen *En voldtektsmann* i Mexico og Chile. For å svare på problemstillingen har det vært hensiktsmessig å benytte seg av en kvalitativ tilnærming, som egner seg godt til å studere individers meningskonstruksjon (Leseth & Tellmann, 2014). Studien hører til under det fortolkende paradigmet, da jeg har latt meg inspirere av fortolkende fenomenologisk analyse (Smith & Shinebourne, 2012). Studien har en fortolkende tilnærming idet jeg tar sikte på å forstå hvordan mennesker skaper mening ut fra sine erfaringer, og er idiografisk da tilnærmingen innebærer å utføre 'tykke' beskrivelser og analyser av enkeltfenomener som potensielt kan være overførbar til andre situasjoner (Geertz, 2008). Tilnærmingen bygger på en fenomenologisk forståelse om at innsikt i det spesifikke kan bidra til ny forståelse

Figur 2: Illustrasjon av forskningsdesign

av det allmenne (Kvale et al., 2015, s. 45). For å få innsikt i den sosiale bevegelsens spesifikke enkeltfenomener benyttet jeg meg av semistrukturerte dybdeintervjuer, en metode som bidrar til å fremskaffe detaljerte beskrivelser av individers livsverden. Ifølge Holstein og Gubrium (2016, s. 79) vil den intervjuedes beretninger uunngåelig være en del av deres subjektive opplevelse av verden de beskriver. På denne måten vil en tolkning av intervjudeltagernes opplevelse med deltagelse i *En voldtektsmann* kunne avdekke generelle trekk for kvinnenes oppfattelse av bevegelsens utvikling og konteksten rundt.

3.2 Sensorisk og affektiv tilnærming

Fortolkende fenomenologisk analyse er en spesielt nyttig metode for å undersøke komplekse, tvetydige og følelsesladde temaer, da metoden anerkjenner at mennesker er sanselige individer (Smith & Osborn, 2015). Fordi intervjuing er resultat av en sosial samhandling hvor data konstrueres mellom intervjuer og informant, er det viktig å ta i betraktning at ikke intervjudeltagernes beretninger ikke oppstår i vakuum (Roulston, 2010, s. 218). Gherardi (2019) viser til betydningen av at forskeren må ta hensyn til at nærvær og 'kroppslige evne' både kan påvirke og bli påvirket. Kroppslig evne innebærer at forskeren må være i stand til affektiv resonnering i møte med andre og omgivelsene rundt (ibid.), og krever at forskeren utfører en kombinasjon av empatisk engasjement og tilpassede 'antenner' som kan bidra til videre utforskning av interessante og viktige aspekter (Smith & Osborn, 2015). Med en slik tilnæringsmåte retter forskeren synet mot elementer som utpeker seg som betydningsfulle for intervjudeltagerne, heller enn betydning av fakta (Gherardi, 2019, s. 753). I denne studien berøres temaer som vektlegger individers personlige opplevelser med systematisk undertrykkelse og vold, som bidro til følelsesladde og komplekse utsagn fra intervjudeltagernes side. I løpet av forskningsprosessen har jeg vært spesielt opptatt av å bemerke meg de kroppslige og affektive sidene ved intervjuingen, som senere i prosessen ble grunnlag for utvalg av sitater, identifisering av temaer i analysen og utforming av studiens funn.

3.3 Datagenerering

3.3.1 Utvalg og rekrutteringsprosess

Som følge av studiets kvalitative forskningsdesign benyttet jeg et strategisk utvalg hvor jeg søkte å rekruttere intervjudeltagere med egenskaper som var formålstjenlig for studiens tematikk (Smith & Shinebourne, 2012, s. 56). I studien inkluderte jeg kvinner mellom 18 og 50 år som har deltatt i fremføringen *En voldtektsmann*. Den nedre aldersgrensen er satt av etiske

årsaker som at personen skal være myndig og selv kan gi samtykke til deltagelse i studien. Den øvrige aldersgrensen er satt for å begrense utvalgsgruppen til å gjelde aldersgruppen *voksen*. Et kriterium var også at intervjudeltageren er oppvokst og lever i Mexico eller Chile.

Gjennom snøballutvalg som strategi, benyttet jeg mitt sosiale nettverk i Latin-Amerika som inngang til å komme i kontakt med aktuelle kandidater (Patton, 2002, s. 237). Slik genererte jeg informasjonsrike nøkkelinformanter, som igjen bidro til rekruttering av andre med passende kvalifikasjoner. Kvinnene jeg intervjuet befinner seg enten underveis i et utdanningsløp, eller har allerede høyere utdanning fra universitet. De har alle vist seg å ha dyp kunnskap om kvinners situasjon i landene de kommer fra, samt et stort engasjement i den feministiske kampen, som har bidratt til et mer konsistent datamateriale (Smith & Shinebourne, 2012, s. 56). Gjennom bekjente i Mexico og Chile kom jeg i kontakt med personer som innfridde kriteriene for utvalget. Noen av disse bekjente delte informasjon om forskningsprosjektet med venner på Facebook og Instagram, hvorav to personer meldte seg frivillig til deltagelse i studien. Åtte av intervjudeltagerne ble jeg imidlertid satt i direkte kontakt med ved hjelp av bekjente. Jeg kontaktet også en person som var åpen om sin deltagelse i fremføringen på Twitter, som igjen satte meg i kontakt med en aktuell kandidat. Kontaktinformasjon ble i alle tilfeller delt med tillatelse fra intervjukandidaten selv.

Som resultat av at en intervjudeltager trakk seg, ble jeg satt i kontakt med en annen aktuell kandidat. Det viste seg at denne personen ikke hadde deltatt direkte i fremføringen. Dette fant jeg ut i det vi startet intervjuet, selv om den intervjuede hadde gjort seg kjent med utvalgskriteriene og gitt sitt samtykke. Denne deltageren bidrar derfor ikke med data om innholdet i bevegelsen, men vil likevel inkluderes i studien som et bi-intervju, da hun kom med viktige bidrag til beskrivelser av omgivelsene i sin region. Etter å ha utført elleve intervjuer viste det seg at innholdet i intervjuene hadde nådd et metningspunkt, der nye intervju ikke lenger syntes å bidra med utslagsgivende nye elementer av informasjon (Bowen, 2008, s. 140). Med dette avsluttet jeg rekrutteringen.

3.3.2 Intervjudeltagerne

Til sammen intervjuet jeg ti personer som befant seg innenfor utvalgskriteriene, i tillegg til én person som ikke hadde deltatt i fremføringen. For å bevare intervjudeltagernes anonymitet fikk deltagerne tildelt typiske latin-amerikanske pseudonym. Dette gjorde jeg for å presisere at det er individer som studeres og ikke objekter, for å beholde autentisitet med tanke på deres

opprinnelse, og for å gjøre teksten mer leservennlig. For å forhindre at intervjudeltagerne skal være gjenkjennelige avrundet jeg deres alder og kategoriserte deres delttagelse i den feministiske bevegelsen til regioner.

Tabell 1: Oversikt over intervjudeltagere

Intervjudeltager	Alder	Geografisk område
Sofia	35 år	Sentral-Chile
Isabella	25 år	Sør-Chile
Julieta	35 år	Sentral-Chile
Emma	25 år	Nord-Chile
Martina	30 år	Nord-Chile
Lucia	20 år	Nordøst-Mexico
Victoria	25 år	Sentral-Mexico
Camila (bi-intervju)	40 år	Sør-Mexico
Emily	25 år	Nordvest-Mexico
Sara	30 år	Nordvest-Mexico
Daniela	25 år	Øst-Mexico

I min bacheloroppgave uttrykte de mexicanske intervjudeltagerne at de ikke identifiserte seg med andre områder i Mexico enn stedet de selv var fra (Kalfoss, 2019, s. 14). Derfor rekrutterte jeg personer fra et utvidet område, som kan være med å forebygge skjevheter i utvalget da intervjudeltagerne representerer ulike deler av de to landene. Med dette utvalget vil jeg i større grad kunne trekke konklusjoner på tvers av områder innad i landene, og på tvers av landegrenser. En slik spredning vil også kunne virke begrensende for studiet, da ulike områder er betinget av lokale og kulturelle faktorer. Disse hadde mest sannsynlig vært lettere å få øye på om jeg bare hadde fokusert på et område. Intervjuguide

Som støtte for gjennomføring av intervjuene benyttet jeg meg av en intervjuguide (se vedlegg 2 og 3). Denne ble konstruert for å innhente informasjon fra ulike tidsaspekter og konteksten rundt utførelsen av *En voldtektsmann*. Guiden bestod av innlednings spørsmål om intervjudeltagerens hjemsted og alder, samt deres forhold til feminisme og aktivisme. Intervjuguidens hoveddel bestod av spørsmål om situasjonen før, underveis og etter fremføringen, og til slutt oppfordret jeg intervjudeltageren til å nevne ting de syntes var viktig

å bemerke seg med tanke på temaet. Gjennom intervjuene etterstrebet jeg minimal bruk av guiden, da dette vil kunne føre til mer spontane og uventede svar fra intervjudeltageren (Kvale, 1996, s. 129). Intervjuene foregikk utelukkende på spansk, og guiden bidro til forutsigbarhet og støtte i å forhindre språklige misforståelser. Jeg opplevde likevel en variasjon av hvorvidt jeg hadde behov for denne intervjuguiden, da jeg i noen tilfeller fulgte den nøyaktig, og andre ganger var mer løsrevet fra manus.

3.3.3 Gjennomføring av intervju

Situasjonen med nedstengte samfunn på grunn av koronapandemien bidro til ideen om å intervju på tvers av landegrenser, og førte til utførelse av digitale intervjuer via Zoom. Digitale intervjuer hadde sine fordeler da det var forholdsvis enkelt å avtale tidspunkt for intervjuene. Dette ga intervjudeltageren muligheten til å befinne seg i trygge omgivelser, som er en forutsetning for god flyt i samtalen. Det digitale intervjuet sparte mye reisetid, samtidig som det krevde mindre behov for planlegging. Det var viktig for meg å uttrykke fleksibilitet ovenfor tidspunkt for når intervjuet skulle utføres. Dette var en måte å vise respekt for tiden til intervjudeltagerne og takknemlighet for at de satte av tid til mitt forskningsprosjekt, som jeg også uttrykte til intervjudeltagerne både før og etter intervjuet. Likevel har digitale intervju sine begrensninger da en naturlig del av sosial samhandling faller bort, idet den naturlige flyten i samtalen og muligheten for å bruke og observere kroppsspråk begrenses. Det kan også ha påvirket datamaterialet i en annen retning enn om intervjuene hadde blitt utført fysisk.

I forkant av intervjuet foregikk kommunikasjon med intervjudeltagerne på Messenger eller WhatsApp, hvor jeg i starten av samtalen presenterte meg selv og mitt forskningsprosjekt. Samtidig åpnet jeg opp for eventuelle spørsmål de måtte ha rundt studien, for å ivareta det etiske prinsippet om åpenhet (Kvale, 1996, s. 116), og for å styrke intervjudeltagerens tillitt til meg og prosjektet. Etter å ha avtalt tidspunkt for intervjuet opprettet jeg møte på Zoom og sendte lenke til intervjudeltageren. Intervjuene ble tatt opp med diktafon, og alle intervjuene startet med uformell snakk om hvordan intervjudeltageren hadde det, og hvordan de var påvirket av pandemien. Dette var et fint tema å starte med da det er noe vi hadde til felles, for å få i gang praten og å gjøre intervjudeltageren kjent med min beherskelse av det spanske språket.

Jeg etterstrebet åpen dialog gjennom alle intervjuene, og opplevde at intervjudeltagerne kom med lange beretninger på flere av spørsmålene. Intervjuenes varighet varierte mellom 57 minutter og 3 timer. Jeg tror grunnen til relativt lange intervju har å gjøre med deltagerens

engasjement for temaet, og at de så intervjuet som en mulighet for å dele sitt syn på den kompliserte situasjonen de står ovenfor. I situasjoner hvor jeg merket at intervjudeltageren hadde mer å dele, oppmuntret jeg disse 'avsporingene' ved å stille oppfølgingsspørsmål. Jeg opplevde flere ganger at intervjudeltagerne ble rørt, gråt, uttrykte sterk frustrasjon eller glede som følge av beskrivelsene de delte. I disse situasjonene brukte intervjudeltageren litt tid på å samle seg, samtidig som mine empatiske evner og sosiale 'antenner' ble satt på prøve (Smith & Osborn, 2015). I disse situasjonene viste jeg forståelse i å ikke gå direkte videre med neste spørsmål, eller stilte oppfølgende spørsmål som bidro til 'bekreftelse' av grunnlaget for reaksjonen som oppstod. I noen tilfeller påvirket de kroppslige uttrykkene meg, og satte meg på spor av det som synes å være av stor betydning for intervjudeltagerne, i tillegg til videre tolkning av datamaterialet (Gherardi, 2019). For å bevare sanseuttrykkene på best mulig måte noterte jeg meg disse erfaringene underveis og i etterkant av intervjuene, og sørget for at 'bevegelsen' som oppstod i disse beretningene ble tatt i betraktning senere i forskningen (ibid.).

3.3.4 Forskningsetiske betraktninger

Det etiske aspektet ved forskning innebærer å ivareta intervjudeltagernes personvern og integritet. I første omgang ga jeg derfor deltagerne informasjon om hva studien går ut på ved å sende de et detaljert informasjonsskriv, slik at de fikk et klart bilde av prosjektet og hva det innebærer for de å delta. Jeg oversatte derfor informasjonsskrivet til spansk (se vedlegg 4 og 5), slik at det grunnleggende etiske kravet om informert samtykke oppfylles (Kvale, 1996, s. 112). Før hvert intervju presiserte jeg likevel skrivets hovedpunkter for å sikre at personen er opplyst om sine rettigheter, og tydeliggjort at alle personopplysninger blir behandlet konfidensielt, anonymisert og artikulert slik at det ikke er mulig å spore innholdet tilbake til intervjudeltageren. Jeg konkretiserte at de når som helst kan trekke seg, uten at dette medfører negative konsekvenser (Tjora, 2017, s. 76). Intervjudeltagerne fikk mulighet til innsyn i opplysninger om seg selv, hvorpå deres bidrag kan korrigeres eller slettes. I sum har jeg forholdt meg til personopplysningsloven og retningslinjer satt av Norsk senter for forskningsdata (NSD), som også har godkjent gjennomføringen av mitt forskningsprosjekt (se vedlegg 6).

Etter egen erfaring fra opphold i Latin-Amerika ville skriftlig samtykke bydd på økonomiske og tidsmessige utfordringer i å skrive ut og scanne dokumenter. For å spare intervjudeltagerne for både tid og gebyr, og for å øke sjansen for å rekruttere deltagere til studien, så jeg det som hensiktsmessig å innhente muntlig samtykke fremfor skriftlig. Intervjudeltagernes muntlige samtykke ble tatt opp med diktafon i et eget opptak, og ble oppbevart separat fra intervjuet for

å forhindre at disse skal kunne knyttes til hverandre. Lydopptakene ble utført med spesielle diktafoner utlevert av instituttet og oppbevart på sikre databaser ved NTNU. Lydfilene ble slettet umiddelbart etter utført transkribering.

3.4 Bearbeiding og analyse av datamaterialet

Jeg startet bearbeidelsesprosessen med å transkribere 1038 minutter (17,3 timer) med lydopptak fra de gjennomførte intervjuene. Dette resulterte i 190 sider transkripsjon klargjort for analyse. Alle intervjuene er gjennomført, transkribert og bearbeidet på spansk, som for øvrig har vært en tidkrevende prosess. Som tidsbesparende løsning har jeg kun oversatt sitater som benyttes i oppgaven. Likevel er det viktig å poengtere at oversettelsesprosesser alltid medfører en risiko for at semantisk innhold går tapt (van Nes et al., 2010). For å bevare intervjudeltagernes opprinnelige uttalelser har jeg benyttet meg av et transkripsjonssystem for å bevare intonasjoner, sitatstemme, pauser og latter. For sitater jeg har vært usikker på om betydningen beholdes, har jeg fått sjekket sitatet via spansktalende kontakter for å sikre at utsagnets betydning er best mulig ivaretatt. Ikke alle utsagn er oversettbare, og kan dermed ha blitt oversatt med andre ord for å bevare dets opprinnelige betydning. Likevel vil jeg presisere at jeg selv er ansvarlig for oversettelsene og tolkningene som er gjort gjennom hele oppgaven.

Videre i bearbeidelsesfasen skrev jeg ut og gjorde meg godt kjent med datamaterialet. I den første nærlesingen markerte jeg sekvenser som av ulike grunner pekte seg ut som betydningsfulle og interessante, hvor jeg også benyttet meg av notatene om affektive bemerkninger jeg hadde foretatt underveis og etter intervjuingen. Eksempler på dette kan være at intervjudeltagerne har vist tydelige tendenser til sinne, frustrasjon, glede eller sorg. Isabella beskrev omstendighetene og følelsene hun hadde under fremføringen slik: «[...] i det øyeblikket jeg stod i midten følte jeg meg omfavnet av kvinner. Jeg følte at vi bare danset, sang og gjorde det... fra innsiden, med så mye sinne». Dette sitatet ble ikke plukket ut fordi hun snakker om følelser, men fordi jeg fikk frysninger og følte en befriende lettelse av hennes fortelling. Gjennom kroppsspråk og ord formidler Isabella en følelse av befrielse som nesten er til å kjenne på. Andre eksempler på utvalg av sitater har vært idet den intervjuede begynner å gråte, river seg i håret av frustrasjon, tenker lenge før hun snakker, banner, eller på andre måter viser tegn til at beretningene er av stor betydning for intervjudeltageren. På denne måten var de kroppslige uttrykkene et viktig grunnlag for utvalg av sitater til analysen (Gherardi, 2019). I andre runde av nærlesingen gikk jeg videre inn de markerte sekvensene, for å avdekke temaer med mulige underliggende mening utover beretningens eksplisitte budskap (Riessman, 1993, s. 61).

Underveis har jeg vært oppmerksom på mulige anomalier, uventede funn, som tiltak for å forebygge at studien ikke utformer seg i henhold til mine forventninger, og som følgelig øker sjansen for å utvikle sosiologiske begreper utover allerede etablert kunnskap og teori (Vassenden, 2018, s. 146). Til slutt sammenlignet jeg sekvenskodingene fra nærlesingene av de ulike transkripsjonene. Sitatene som hadde mest og minst til felles, ble grunnlag for de kategoriske temaene som fremkommer i analysen. Disse temaene er også avgjørende for den teoretiske rammen som datamaterialet er analysert opp mot.

3.5 Datamaterialets kvalitet

Studiens gyldighet handler om hvorvidt det er logisk sammenheng mellom prosjektets oppbygning og funn, og om spørsmålene som ønskes besvart kan gi faktiske indikatorer på fenomenet som utforskes (Tjora, 2017, s. 232). I denne sammenheng har jeg forsøkt å beskrive metodiske valg så detaljert og nøyaktig som mulig, og som vil kunne bidra til at leseren selv skal kunne vurdere studiens relevans og presisjon. At jeg har benyttet en eksplorerende og induktiv tilnærming til forskningsprosjektet kan også styrke studiens gyldighet, da de ulike delene bygger på hverandre. Intervjuguiden er basert på oppgavens tematikk, og utvalg av teori springer ut fra innhentet data. På denne måten er oppgavens deler sterkt knyttet til hverandre.

Videre handler studiens pålitelighet om forskningen er utført på en troverdig og tillitsvekkende måte (Thagaard, 2018, s. 188). I denne sammenheng er det noen faktorer jeg mener det er verdt å diskutere. For det første vil jeg trekke frem betydningen av forskerrollen som grunnlag for et ubalansert maktforhold mellom meg som forsker og intervjudeltager, da jeg har lagt rammer for og definert situasjonen (Kvale, 1996, s. 126). I tillegg er det viktig å ta i betraktning at min rolle som hvit, vestlig borger kan ha forsterket dette maktforholdet i møte med kvinner fra en verdensdel med andre utfordringer enn den jeg selv kommer fra (Bidaseca, 2011). Jeg har forsøkt å utbalansere maktforholdet ved å møte intervjudeltagerne på en ydmyk og hensynsfull måte, i tillegg til at jeg gjennomgående i forskningsprosessen har vært opptatt av å behandle intervjudeltagerne som mennesker, heller enn *intervjuobjekter* eller informanter. Fordi intervjuene har foregått på intervjudeltagerens førstespråk, og mitt tredjespråk, er det mulig at den intervjuede har følt mer beherskelse av situasjonen enn hva jeg har gjort, som igjen kan bidra til en utjevning av maktforholdet.

Det er viktig å adressere at jeg selv har bodd to år til sammen i Mexico og Argentina, og at jeg har en bachelorgrad i spansk språk, kultur og litteratur. Disse erfaringene har gitt meg kunnskap

og egenskaper som har vært nødvendige for å utføre denne studien, med tanke på språk og kulturell innsikt. Dette kan ha ført til større grad av intersubjektiv forståelse mellom meg og intervjudeltager, som også vil kunne føre til mer nøyaktige tolkninger av intervjudeltagernes beretninger. På en annen side kan min interesse og omtanke for området og befolkningen som studeres ha lagt føringer for intervjudeltagerne og prosjektet, da min sympatiske holdning muligens kan ha ført til at intervjudeltagerne har følt seg presset til å svare på en bestemt måte (Tjora, 2017, s. 150). Likevel vil jeg argumentere for at min vekslende rolle som aktiv og lyttende intervjuer har ført til en økt tillit, og bidratt til rikere data. For å etterstrebe nøytralitet har jeg gjennom intervjuene forsøkt å unngå ledende eller normative spørsmål, selv om mening uansett vil være strategisk samlet i intervjuprosessen (Holstein & Gubrium, 2016, s. 79). Fordi jeg har behandlet intervjusituasjonen som en arena for konstruksjon av mening, og data som produkt av en slik situasjon, vil studiens pålitelighet også styrkes. I sum har min tidligere erfaring med feltet og interaksjon med intervjudeltagerne vært en nødvendig ressurs i forskningsarbeidet, samtidig som det har påvirket funnene som presenteres i oppgaven.

I en kvalitativ studie er målet at tolkningen av funnene skal kunne overføres til lignende situasjoner (Thagaard, 2018, s. 193). Det vil være problematisk å trekke bastante konklusjoner for basert på studiens funn, da studien er basert på et begrenset utvalg. Likevel vil jeg trekke frem at de sosiale mønstrene som er avdekket, er tett forankret i rike, nyanserte sitater som representerer intervjudeltagernes stemmer. De detaljerte beskrivelsene som er gjort av funnene vil kunne være gjenkjennbare for feministisk aktive kvinner med høyere utdanning i Chile og Mexico. På grunnlag av den grundige gjennomgangen av metodiske valg, så vel som de detaljerte beskrivelsene av sitatene i analysen, vil jeg hevde at studien kan være *naturalistisk generaliserbar*, idet leseren selv kan vurdere hvorvidt funnene i denne studien er overførbare til leserens egen forskning (Tjora, 2017, s. 240). Tett forankret i tidligere forskning og teori, har jeg utviklet begrep og modeller for sentrale aktører og romlige sfærer som fremtrer i intervjudeltagernes fortellinger. Derfor mener jeg også at det er mulig å gjøre en *konseptuell generalisering*, hvor de utviklede begrepene og modellene vil kunne gjelde for andres opplevelse med deltagelse i feministisk bevegelse (Tjora, 2017, s. 245). En slik type generalisering forutsetter at situasjonen som funnene ønskes overført til, har de samme karakteristikkene som *En voldtektsmann*. Dette vil følgelig være en transnasjonal bevegelse med klar fordømmelse av vold, tydelige politiske mål, en visuelt gjennomtenkt komposisjon og en stor kollektiv oppslutning. Det er også en forutsetning at de kontekstuelle forholdene er av samme karakter

4 Analyse

Gjennom en induktiv tilnæringsmåte har jeg identifisert fire hovedtemaer for oppgavens analyse og diskusjon. Analysens hovedoverskrifter er forankret i intervjudeltagernes egne sitater og bruk av ord, og er strukturert på følgende måte: (1) *Feminisme som søsterskap?* (2) *En voldtekt uten penetrasjon*, (3) *Det er oss mot verden: et rop i desperasjon* og (4) *Bevegelsen som forente kvinnene og pandemien som stengte dem inne*. Til slutt i analysen følger (5) *Rommene: en diskursiv endring*, hvor jeg knytter trådene fra analysens foregående kapitler.

4.1 Den feministiske sirkelen

Gjennom intervjudeltagernes beretninger er det mulig å identifisere det Lucia kaller for den «feministiske sirkelen». Denne sirkelen innebærer kvinnens plassering i det feministiske felt, basert på deres opplevelse av tilhørighet til fellesskapet av kvinner. Begrepet *feministisk sirkel* kommer jeg følgelig til å benytte for å referere til helheten av kvinnene som deltar i den feministiske bevegelsen *En voldtektsmann*.

For intervjudeltagerne innebærer feminisme mer enn en identifisering slik den er å oppfatte i dagligtale, og er heller å anse som en praktisk prosess preget av konkrete handlinger for å kjempe mot urettferdighetene de står ovenfor. Holst (2009, s. 12) hevder at det er mulig å skille mellom feminisme som identitet i dagligdags tale og som politisk ideologi. I dagligtale vil en slik titulering innebære en holdning som støtter målet om likestilling mellom mennesker, uavhengig av bakgrunn og forutsetninger. Feminisme som politisk ideologi innebærer derimot mer konkrete holdninger om hvordan samfunnet er og hvordan det bør se ut, som også uttrykkes på en mer aktiv og målrettet måte. Martina hevder man bør stille spørsmål rundt sosiale praksiser, hver dag, i alle rom: «Til slutt er det i alle rom vi ønsker å øke bevisstheten. På jobben, hjemme, med venner, i parforhold. Så jeg tror det er en konstant jobb. Feministiske spørsmål er noe man stadig lærer om og hele tiden reflekterer over». Dette viser også at feminisme er mer enn en tilstand eller identitet, men bør tolkes som en konstant bevisstgjørende prosess. Prosessen er praktisk fordi den går ut på å korrigere egne og andres holdninger i et sosialt rom, og *En voldtektsmann* er et stor-skala eksempel på hvordan dette utføres i praksis. Videre går jeg inn på hvordan og hvorvidt intervjudeltagerne oppfatter og identifiserer seg med feminismebegrepet, og hvordan de opplever tilhørighet til søsterskapet.

4.1.1 Feminisme som søsterskap?

Søsterskap er et tema som går igjen i intervjudeltagernes fortellinger. Sara forteller at feminisme handler «[...] om søsterskap. Fullstendig. [...] Det åpnet liksom bevisstheten min for mange ting jeg ikke visste. Før jeg anså meg selv som feminist tenkte jeg ‘Så overdrevne de er. Dette [kvinneundertrykkelse] skjer ikke’». I flere av intervjudeltagernes utsagn kommer det frem at det å identifisere seg som feminist innebærer en bevisstgjøringsprosess, og at de før denne bevisstgjøringen stilte seg skeptisk til begrepet feminisme. Emma forteller at tilhørighet til et kvinnekollektiv viste seg å være noe annet enn det hun hadde sett for seg: «De hjelper deg, de får deg til å delta, de ekskluderer deg ikke, fordi de selvsagt liker at flere mennesker skal delta og bry seg om... kampene de kjemper». Opprinnelig var hun redd for å delta i kvinnekollektivet fordi hun så medlemmene i denne gruppen som sterkere enn det hun selv følte seg. Intervjudeltagernes før-perspektiv på feminister som særegne og overreagerende karakterer, kan også si noe om en mer generell diskurs rundt feminisme *før* man har oppnådd feministisk bevissthet. Noen av intervjudeltagerne forteller at de enda ikke har oppnådd bevissthet og dermed ikke kan identifisere seg som feminist: «Jeg føler at jeg mangler litt for å kunne kalle meg feminist. [...] Jeg har fortsatt mannssjåvinistiske holdninger på grunn av min oppdragelse, på grunn av familien min» (Isabella). Dette utsagnet vitner om at hun har oppdaget noen av de mannssjåvinistiske trekkene hun ubevisst har internalisert gjennom oppveksten, men er fortsatt usikker på om hun har flere kvinnefiendtlige holdninger som hun ikke har blitt kvitt.

Flere av intervjudeltagere har hatt problemer med å orientere seg innenfor det feministiske feltet, da feminismens ulike retninger representerer noe annet enn de selv står for. Martina snakker om feministiske fellesskap med ulike fokus som en forstyrrelse for det feministiske prosjektet, og forteller at hun meldte seg ut av et kvinnekollektiv for å slippe uenighetene: «Noen er mer konservative, andre mer radikale, og da var det også vanskelig å fange en retning og komme overens. Fordi noen ikke er enige om visse ting». Kvinnene har i senere tid hatt som mål å legge ulikheter til side, og jobbe for samme mål. Gjennom møter på tvers av kollektivene bestemte de seg for å jobbe sammen for å mobilisere styrke mot det samme målet. Slik kommer det også frem gjennom Martinas fortellinger at hun ser seg selv og de andre kvinnene i sin region som en enhet, men med ulike utfordringer.

De intervjudeltagerne som ikke ønsker å identifisere seg som feminister, begrunner i hovedsak dette med ulike retninger som feminismen synes å ta i det senkapitalistiske samfunnet. Victoria er av de som ikke ønsker å identifisere seg som feminist, på grunn av personer som benytter

seg av begrepet som en populærkulturell merkelapp. Hun mener feminisme har blitt kommodifisert ved at flere personer blant annet kjøper klær og tilbehør med feministiske referanser.

Jeg tenker på hvor mange feministiske Nike-reklamer som har kommet, ikke sant. Altså, tydeligvis bringer de videre en kvinnelig diskurs, og da føler jeg at det har blitt... Dette tilfellet med t-skjortene... fra Zara og Bershka, hvor det står 'feminister', ikke sant. Men de er laget av utnyttede jenter på båter i havet. (Victoria)

I dette utsagnet kritiserer Victoria inkongruensen mellom kvinnes flagging av feminismens ideologi om kvinners frigjøring på den ene siden, men støtter kapitalismen som utnytter og undertrykker kvinner på den andre. «Feminisme blir et produkt, og det blir et produkt fordi mange mennesker... mange kvinner identifiserer seg med det, ikke sant» (Victoria). Hun forklarer at feminisme som identitet ikke er forpliktende, og at den genuine feminismen kun oppstår ved å studere og repetere feministisk historie og teori. Hennes utsagn vitner om en kritisk tilnærming til kapitalismens 'usynlige' mekanismer som tilfredsstillende en målgruppe, samtidig som den utnytter seg av arbeidskraft. Hennes holdning kan også virke ekskluderende for de kvinnene som ikke har ressursene som må til for å studere feministisk teori dyptgående. Flere av intervjudeltagerne opplever møtet med disse kravene i det feministiske feltet som skremmende. Lucia er av de som har opplevd holdninger som Victoria fremmer, og som på dette grunnlag ikke ønsker å identifisere seg som feminist:

'Hva vet vel du, som ikke engang har lest tusen PDF-er om feminisme?' eller 'Hva vet vel du, du som ikke en gang kaller deg feminist?' [...] Jeg har følt på det å ligge bak mange ganger. Jeg nekter å kalle meg feminist, fordi det krever... Altså, de utfører en slags legitimeringsjekk 'Å, hvor mange demonstrasjonstog har du deltatt på?' eller 'Hvor mange feministiske tekster har du lest?', ikke sant. (Lucia)

Dette utdraget viser til at Lucia nekter å kalle seg feminist fordi hun opplever at begrepet ekskluderer henne fra den «feministiske sirkelen», da hun ikke har lest «tusener» feministiske artikler. Hooks (2000) hevder at marginaliserte individer opplever å være del av helheten, men utenfor hoveddelen. I tillegg til Lucias beskrivelse av å bli ekskludert på grunn av hennes personlige egenskaper, forteller hun også at hun opplever å bli ekskludert i fysisk forstand. Hun forteller at hun i fremføringen *En voldtektsmann* endte med å stå bakerst i toget med resten av kvinnene som ble kategorisert som «de mangfoldige jentene». Kvinnene med tilhørighet til feministiske kollektiv eller en bestemt seksuell legning var plassert lenger frem i toget. Hun

forteller at standpunktet hun har tatt ved å ikke identifisere seg som feminist er et bevisst valg, fordi hun ikke vil være en del av et fellesskap som skaper og bidrar til ekskludering. Både Victoria og Lucia identifiserer seg som aktivister i kvinnekampen, men vil ikke identifiseres med den populariserte feminismen. Victoria ønsker ikke å identifisere seg med det hun kaller for «nye standarder» av feminisme, hvor feminismen kommodifiseres og blir en vare. Lucia ønsker ikke å identifisere seg som feminist fordi hun opplever at den samtidige feministiske diskursen setter krav til tilhørighet som kun ressurssterke kvinner kan oppfylle. Deres holdning viser til en personlig separasjon fra andre kvinner, og vil igjen kunne være en separerende mekanisme i deres møte med andre, da de selv stigmatiserer personer ut ifra hvilken posisjon de har i den *feministiske sirkelen*.

Generelt er det en felles enighet blant intervjudeltagerne om at feminisme handler om kvinners rett til verdighet, rettferdighet og frihet, og at det i stor grad handler om kampen for likestilling mellom kjønn. Nyanseringene kommer frem i det kvinnene beskriver hva feminisme betyr for dem, og hvordan de forstår feminisme som en praktisk bevisstgjørende prosess, heller enn en beskrivende egenskap eller identifisering. De fleste av intervjudeltagerne anser seg selv som feminister, men noen ønsker ikke å bli forbundet med feminismebegrepet slik det blir fremstilt i enkelte sfærer. Basert på intervjudeltagernes følelse av tilhørighet til søsterskapet er det mulig å plassere kvinnene både innenfor og i utkanten av den *feministiske sirkelen*. Lagarde (2006) presiserer viktigheten av at søsterskapet opprettholder fokus på deres overordnede mål om å kjempe for et liv som grunnleggende frie individer, heller enn å legge fokus på forskjellighetene som fremtrer i mangfoldet av kvinner. Det er ikke nødvendigvis et problem at kvinnene har ulike syn på feminismen, så lenge de opprettholder fokus på nedbyggingen av de patriarkalske strukturene. Videre retter jeg synet mot faktorer som potensielt kan virke destruktivt for ideen om søsterskapet.

4.1.2 Ha litt klassebevissthet også

I tillegg til at intervjudeltagerne skiller mellom ulike typer kvinner basert på feministiske engasjement og tilhørighet til kvinnekollektiv, fremkommer det også i kvinnenes fortellinger at sosial klasse og etnisk bakgrunn er av betydning. På kvinnedagen den 8. mars 2020 ble *En voldtektsmann* fremført i Sentral-Mexico, og Victoria beskriver dagen som en «eksplosjon»: «Alle, virkelig alle, var med. Til og med de rike. Altså... ‘Så kult at de er her’, men seriøst. Jeg mener, ‘ha litt klassebevissthet også’». Hun fortalte om kvinner som kom i fine biler, og som klaget på andre kvinner som sprayet maling på veggene rundt seg: «Disse overklassekvinnene

ropte: 'Nei, uten vold! Det er voldelig!'. Og det var liksom... 'Hva er galt med deg?'. Altså, dette er ikke voldelig. Det som skjer [kvinneundertrykkelse] er voldelig». Ut ifra Victorias beretninger er det tydelig at hun skiller seg fra overklassen, samtidig som hun anser overklassekvinnens deltagelse som en misforståelse av hele poenget med bevegelsen.

Lucia presiserer viktigheten av kvinnenens sosiale klasse, og forteller blant annet at hun har opplevd tidspunkt og sted for øvingene til *En voldtektsmann* som problematisk. Tidspunktene krasjet ofte med vanlig arbeids- og skoletid, i tillegg til at veien til stedene ofte er farlige for de som må benytte seg av kollektivtrafikk. Lucia meddeler at kvinnene som arrangerer og organiserer de feministiske samlingene, som regel har tilgang til bil som fremkomstmiddel, og river seg i håret når hun forteller: «De har jo bil! 'Aah, ja, de kan jo møtes på dette tidspunktet fordi de har muligheten til å flytte på seg'». Da øvingene ble lagt til lokaler med servering, oppstår også spørsmålet om hun har råd til å delta, da det som oftest er slik at man må konsumere noe for å kunne være til stede. Hun forteller også at kollektivene som arrangerer ofte ber om donasjoner for å kjøpe materialer til rekvisitter som skal benyttes på selve protestdagen. Lucia bemerker at disse kvinnene har de nødvendige ressursene til å oppholde seg hvor som helst og når som helst, de har muligheten til å bidra økonomisk, samtidig som de har tiden som trengs for å kunne organisere og delta. Det økonomiske presset som utfolder seg i den feministiske gruppen, viser til at kvinnene som tilhører middelklassen har muligheten til å delta, og at de som ikke har de nødvendige ressursene faller utenfor den *feministiske sirkelen*.

I tillegg til den opplevede marginaliseringen innad i den *feministiske sirkelen*, opplever hun også at de samme kvinnene forneker spørsmål om etnisk opprinnelse, og forteller at deltagere fra kvinnekollektivene håndterer disse med å svare: «'Nei, det [rasistisk behandling] skjer ikke, fordi det skjer ikke med meg', og 'du overdriver', eller 'det er ikke sant'». Hun poengterer at disse kvinnene ofte er privilegerte hvite kvinner med høy sosial status, og forteller i denne sammenheng at det også er slik hun forstår at hun er del av et europeisk, kapitalistisk samfunn. Hun begrunner dette med å fortelle at kun de med et visst utseende, i form av å være «tynn, hvit, og ha rett hår», har spesielle privilegier. Selv beskriver hun seg som en «tilretteleggende mørk person», hvorpå hennes arbeidsoppgaver er å legge til rette for andres overordnede mål om profitt og prestisje. Hun underbygger sin egen påstand med å si at hun vet det er slik «fordi jeg har opplevd det, fordi jeg kjenner venner, og jeg kjenner folk som har opplevd det». Gjennom hennes beskrivelse kommer det tydelig frem at hennes egen oppfattelse, og personene i hennes nettverk, opplever verden på denne måten. Slik er det også mulig å forstå hennes

opplevelse av å bli marginalisert som følge av holdningene som fremtrer i kvinnekollektivene og samfunnet rundt henne, som ignorerer betydningen av klassetilhørighet og neglisjerer aspektet om etnisk opprinnelse.

Lorde (1984) hevder at hvite kvinner definerer hva som er å anse som en 'akseptabel' kvinne ut ifra sin egen erfaring. Hvite middelklassekvinner som ignorerer sine inherente privilegier av å være hvit, vil dermed kunne føre til at kvinner som skiller seg fra denne standarden forblir *den andre*. Lorde (ibid.) påstår at kvinner som forblir *den andre* vet hva det innebærer å stå fast i ensomhet, upopularitet og fornærmelser, og gir følgelig en forklaring på hvordan separasjoner oppstår i måten Lucia opplever å bli ignorert og ekskludert fra de hvite kvinnene. Måten Lucia reagerer på deltagelse fra overklassekvinner, forteller også noe om hvordan normene for utførelse av feministisk kamp blir definert på ulike måter, basert på kvinnenens tilhørighet til sosiale klasser. Det er tydelig at spørsmål om etnisk opprinnelse og klassetilhørighet bidrar til en dobbel marginalisering. For det første innfrir ikke kvinnene kravene for etikette og maskulin stil i den offentlige sfæren, og blir på denne måten *den andre* sammenlignet med menn som det universelle subjekt (Segato, 2016b). For det andre vil rasialiserte kvinner i tillegg oppleve å bli marginalisert i den *feministiske sirkelen*, da de heller ikke innfrir kravene for den 'akseptable' kvinnen, som definert av hvite middelklassekvinner. I sum viser dette hvordan det feminine inntar en rolle som ikke-hvit, marginalisert og mangelfull *andre* i den patriarkalske samfunnsstrukturen, slik Segato (ibid.) beskriver det. Følgelig beskriver jeg hvordan kvinnene oppfatter møte med den offentlige sfæren, som også er av betydning for hvordan de opplever å være posisjonert i samfunnet de er en del av.

4.1.3 De gale kvinnene som uttrykker følelsene sine

Emily forteller at avisen kom for å dokumentere fremføringen av *En voldtektsmann* som kvinnekollektivet på hennes universitet hadde arrangert. I publikasjonen av begivenheten kom det frem at avisen hadde stavet kvinnekollektivets navn feil, og at de samtidig fremstilte dem som «'Åh, de.. de.. de gale', ikke sant. 'De gale kvinnene som uttrykker følelsene sine'». Måten hun fremstiller poenget på viser til ambivalensen mellom det prestisjefylte i å tilhøre et av de få kvinnekollektivene som arrangerte fremføringen i regionen, og maktesløsheten som oppleves idet deres engasjement blir devaluert av mediene.

Samtlige intervjudeltagere gir eksempler på hvordan feminisme blir stigmatisert og oppfattet av den øvrige befolkningen som noe negativt og skamfullt. Emma forteller om et chilensk

kunstnerisk kvinnekollektiv som har demonstrert nakne med blod over hele seg, med en hestehale festet over rumpa. Denne måten å demonstrere på har som mål å vekke oppmerksomhet rundt den feministiske tematikken som ønskes hørt. Derimot er det ikke nødvendigvis slik at befolkningen har fattet budskapet med positive reaksjoner. Emma sier at denne måten å protestere på har blitt ansett som ekstrem, og fører til at den offentlige mening generaliserer alle feministiske aktivister på denne måten: «Som om vi alle gjør dette. Vi er alle feminazier. Som den typiske... De sier det til alt». Det er flere av intervjudeltagerne som opplever at feminisme bli forbundet med negative egenskaper: «Hvis du er feminist, da er du gal og du er ... 'feminazi'. Jeg mener, jeg føler at det fremdeles er slik» (Sara). «Her i Chile blir det sagt 'den gale jenta', eller 'den overdrevne jenta', eller... 'hun med mensén'» (Julieta). Denne stigmatiseringen viser til en generell reduksjon av kvinners verdi som individer. Først fordi kvinnene assosieres med nazister som i sin tid forårsaket historiens mest systematiske masse mord, men også fordi merkelappene indikerer at kroppslige og 'kvinnelige' empatiske evner er negative egenskaper. Ifølge Goffman (1975, s. 14) oppstår et stigma når det er et sprik mellom individers *tilsynelatende sosiale identitet* og deres *faktiske sosiale identitet*. De stigmatiserte blir gjenstand for stereotypiske karakteristikk som hindrer de i å fremstå som individuelle mennesker med særegne karakteristikk. Stigmatiseringen i denne sammenheng, uavhengig av om den utføres av menn eller kvinner, er å oppfatte som en synlig strategi for å undertrykke kvinnene.

Flere av intervjudeltagerne mener at begrepet om feminisme *må* populariseres for å øke bevisstheten rundt bevegelsens ideologiske retninger, da de ofte opplever at feministisk bevegelse tolkes som at kvinner vil være overordnet menn. Denne forståelsen av begrepet avvises av intervjudeltagerne, hvorav samtlige presiserer at feministisk bevegelse, og fremføringen *En voldtektsmann* som sådan, kun etterstreber at kvinner skal bli respektert som likeverdige mennesker. I løpet av intervjuene uttrykker flere av kvinnene bestemt: «nå er det nok», «ferdig», «nå vil vi ikke mer». Styrken som fremkommer i disse utsagnene viser til noe mer enn ordene som formidles, da deres kroppsspråk og fremtoning understreker et bestemt ønske om endring i samfunnet de er en del av.

Det er mulig å tolke deres utsagn som at den offentlige befolkningen ser feminisme som en trussel mot den etablerte patriarkalske samfunnsstrukturen. Selv om det feministiske prosjekt forsøker å nedbygge denne strukturen, vil feil oppfatning av begrepet kunne føre til enda mer hets enn hva det ville fått hvis befolkningen hadde hatt enn annen forståelse av begrepet. Segato

(2016b, s. 616) poengterer at kjønnsbasert vold ofte uttrykkes som 'kvinneproblemet', og at det må en dypere forståelse til for å forstå de patriarkalske strukturene som systematisk undertrykker kvinner. Dette betyr at kvinnene og tilskuere av den feministiske bevegelsen, må forstå *hva* problemet er, for å kunne bidra til endring. Så lenge begrepet misoppfattes, vil det feministiske prosjektet stå ovenfor befolkningens synlige motstand. Likevel vil det ikke nødvendigvis være slik at en 'riktig' forståelse av begrepet vil forebygge kvinnenes opplevde motstand, med argumentet om at dominans og undertrykkelse av kvinner er en strategisk mekanisme for den patriarkalske orden som søker å holde kvinnen i sin grunnleggende underordnede posisjon (Segato, 2016b, s. 619). Stigmatiseringen som kvinnene opplever, vil være et tegn på en slik type strategisk mekanisme. Emilys beskrivelse av hvordan mediene fremstiller aktivistene som «de gale kvinnene som uttrykker følelsene sine» er et eksempel på hvordan de patriarkalske holdningene reproduseres gjennom eksternalisering av budskap, som videre kan føre til internalisering av det samme hos samfunnets individer. Derfor kan det tenkes at kvinnene vil møte motstand av patriarkatets krefter, uavhengig av hvordan begrepet feminisme forstås.

4.1.4 Vi kvinner vil ha vårt rom

I løpet av intervjuene fremstår det geografisk avgrensede og fysiske området for fremføringen som et *konkret rom*. Intervjudeltagerne forklarer at de i dette *konkrete rommet*, hadde som mål å visualisere motstand mot de kvinnefiendtlige og voldelige handlingene som begås i det patriarkalske samfunnet. I fremføringene som intervjudeltagerne har deltatt på, har det vært etterstrebet total separatisme. Julieta poengterer at det ikke handler om å holde menn utenfor feminismen som sådan, men trekker frem argumentet om at innholdet i sangen innebærer hvordan kvinner blir krenket av offentlige organer, og at det ikke er mulig å forstå maktmisbruket hvis man ikke har opplevd det selv. Hun forteller at kvinnene ikke hadde klart å formidle det samme med menn til stede, fordi de ikke blir utsatt for maktmisbruk på samme måte og i like stor grad. Dette krevde at kvinnene hadde tilgang til et rom uten at menn «tar på dem, ser på dem eller forgriper seg på dem» (Julieta). Sofia forteller: «Vi ønsket ikke at det skulle være menn der. Punktum. Du aner ikke nivået på traumer som visse jenter har, som også deltar [i fremføringen] og stoler på at de ikke kommer til å møte sin... sin overgriper der». Separatismen var derfor en måte å forhindre at kvinnene skulle møte på sine overgripere på fremføringen, og for at kvinnene skulle få rom til å uttrykke seg, og føle styrken av søsterskapet som oppstod. Flere av intervjudeltagerne forteller at mennene som var til stede ikke deltok i bevegelsen, men at disse ventet på sine partnere eller var tilskuere av protesten.

Lucia kritiserer argumentet om å utelate menn fra fremføringen, idet hun under fremføringen også har observert kvinner hun vet har begått voldshandlinger mot andre. Dette leder henne til spørsmålet om grunnlaget for kvinnes deltakelse, og viser igjen til hennes distansering fra andre kvinner innenfor bevegelsen. I tillegg til betydningen av tilhørighet til et feministisk kollektiv, påstår hun at flere som deltok i fremføringen kun deltar for å fremstå på en viss måte utad i samfunnet, eller innad i den *feministiske sirkelen*, som hun igjen knytter til klasse og prestisje. På dette grunnlaget presiserer hun sin opplevelse av at fremføringen var nettopp det: «Det er en *fremføring*». I likhet med Goffmans (1974) teori om at individer utspiller ulike versjoner av seg selv avhengig av konteksten, viser Lucia til hvordan samtaler med kvinnene utenfor demonstrasjoner avslører at de har andre formål enn det de representerer i de feministiske protestene: «Mye av det de gjør, mye av det de sier, det de støtter, forblir i virkeligheten bare med politiske eller personlige interesser». Lucias utsagn viser skepsisen hun har til ekskluderingen av menn, og retter fokuset mot kvinnes egne holdninger som kan oppfattes både som undertrykkende, egoistiske og separatistiske. I min tolkning av Lucias oppfatninger ser jeg bort ifra hvorvidt disse holdningene er en kynisk og bevisst form for sabotasje, så lenge det er slik det oppleves fra individene som befinner seg i samme kontekst.

Noen av intervjudeltagerne er også kritiske til hvorvidt transkvinner er velkomne til å delta i *En voldtekstmann*. Victoria forteller at det feministiske temaet, som er kvinner, ikke kan endre sitt politiske standpunkt «bare fordi menn føler seg som kvinner, uansett hva det betyr for dem». Camila er enig i dette utsagnet og meddeler at «det har å gjøre med en respekt for at vi kvinner vil ha vårt rom. Fra mitt ståsted... er transkvinner... de er menn. De har blitt konstruert som menn, og at... at du kaller deg trans, innebærer ikke en dekonstruksjon». Deres holdninger rundt synet på transseksualitet viser til en klart avgrenset separasjon mellom *vi* kvinner som biologisk konstruerte til transkvinner som *de andre*. I tillegg til at menn ikke har vært velkomne til deltakelse i denne bevegelsen, er det også diskusjon om hvorvidt transkvinner er kvinner *nok* til å kunne delta i bevegelsen. Dette standpunktet blir derimot kritisert av Lucia som mener at hvem som helst, så lenge en person identifiserer seg som kvinne, bør kunne få delta i bevegelsen. Lucia viser generelt til en misnøye om at feminismen synes å fremme noen temaer som viktigere enn andre, og referer til den doble undertrykkelsen som oppstår idet enkelte kvinner marginaliseres fra den *feministiske sirkelen*, da de ikke passer i formene for middelklassefeministenes definisjon av 'akseptable' kvinner.

I sum uttrykker intervjudeltagerne enighet om at det *konkrete rommet* er viktig for å visualisere budskapet om motstand mot den patriarkalske samfunnsstrukturen, samtidig som de har ulike oppfatninger om hvem som bør delta i dette rommet. Intervjudeltagerne er enige om at menn bør utelates, men det er derimot uenigheter hvorvidt transkvinner og kvinner som har utført voldshandlinger bør bli inkludert. For øvrig er det tydelig at kvinnene differensierer seg på bakgrunn av feministisk engasjement, tilhørighet til kvinnekollektiv, sosial klasse, etnisk bakgrunn og kjønnsidentitet. Til sammen viser dette til at fremføringen har vokst frem i et samfunn med interseksjonelle utfordringer, da forholdene i samfunnet er preget av varierte og sammenhengende dimensjoner av sosial ulikhet (Rojas, 2017, s. 31). Hvorvidt kvinnene er uenige, eller har ulike syn på virkeligheten, trenger ikke nødvendigvis å være en destruktiv faktor for søsterskapet som utfolder seg i det *konkrete rommet* for fremføringen.

Kvinnenes opplevelse av separasjonene innad i den *feministiske sirkelen* vil derimot kunne være ødeleggende for deres personlige opplevelse med bevegelsen, og som derav også vil være et forstyrrende element i målet om å nedbygge den patriarkalske orden. Lagarde (2012, s. 524) hevder at rivaliserende konkurranse mellom kvinner er et resultat av patriarkalsk kjønnspolitikk og at kvinnefiendtlige holdninger er en strategi som støtter opp under patriarkalske maktstrukturer. Så lenge enkelte kvinner opplever å være ekskludert fra det kvinnelige fellesskapet på grunn av individuelle forskjelligheter, vil heller ikke søsterskapet fungere optimalt. Dette argumentet er basert på Lagardes (2006) teori om at søsterskapet krever en gjensidig anerkjennelse av at enhver kvinne er et verdig og komplett menneske med rettigheter. Likevel har kvinnenes fysiske sammenkomst i det *konkrete rommet* bidratt til at kvinnene fremstår som en enhet til tross kvinnenes interne opplevelser og uenigheter seg imellom. I samsvar med Cadenas (2021) studie av *En voldtektsmann*, er det flere indikasjoner i denne studien som tyder på at kvinnenes deltagelse i fremføringen *En voldtektsmann* har bidratt til å skape et rom for politisk handling og uttale. Kvinnenes opplevelser med et sterkere søsterskap er et tegn på dette, så vel som den store spredningen av bevegelsen. Dette kommer jeg tilbake til i 4.3.3 og 4.4.1. Dette rommet er derfor å forstå som motstand mot eksisterende maktstrukturer, fordi kvinnene kritiserer voldshandlinger begått av ulike aktører på ulike samfunnsnivå. Videre beskriver jeg kvinnenes oppfattelse av vold, så vel som maktstrukturene i samfunnet.

4.2 En voldtekt uten penetrasjon

I den spanske versjonen av *En voldtektsmann* fremtrer overgriperen som mann, nettopp fordi ordet *violador* (voldtektsmann) har maskulin form. Selv om sangteksten i fremføringen benytter begrepet voldtekt, presiserer Julieta at en voldtekt ikke bare dreier seg om ufrivillig penetrering, men at det også kan være handlinger av ulik sexistisk karakter. Det kan være «[...] at de ser på deg som om de nesten vil spise deg. Også at de tar av deg klærne og får deg til å gjøre knebøy. Det er fortsatt et overgrep, skjønner du? Det er en voldtekt uten penetrasjon» (Julieta). Hun forteller at det ikke har noen betydning hvem som utfører voldshandlingene, men at poenget er at det skjer mer med kvinner enn med menn. De mannssjåvinistiske holdningene gjennomsyrrer samfunnet som helhet. Hun tror problemet ligger i at vi hele tiden forsøker å se oss selv *i forhold* til mannen, og at vi generelt og ubevisst krever mye mer av en kvinne. Julietas oppfatning av overgrep innebærer mer enn ufrivillig samleie, og kan også være andre situasjoner hvor kvinner opplever å bli behandlet med mindre respekt på grunnlag av at de er kvinner. Utsagnet viser også til hvordan hun opplever at kvinner blir tildelt rollen som *den andre*, hvor mannen er å anse som det universelle subjekt (Beauvoir, 1949/2000; Segato, 2016b).

Intervjudeltagerne viser derimot til ulik forståelse av hva overgrep innebærer. Noen av intervjudeltagerne opplever å bli plystret på eller anskuet med seksuelle blikk, som en form for "mild" vold. Daniela, derimot, er blant dem som ikke anser dette som overgrep: «Jeg har aldri opplevd overgrep, jeg har aldri følt trakassering, men jeg har opplevd gatetrakassering». Gjennomgående i intervjuet med Daniela poengterer hun at hun ikke har opplevd vold, samtidig som hun forteller at hennes bifile legning ikke ble tatt godt imot hjemme: «Moren min er veldig religiøs [...]. Hun hadde vanskelig for å godta det først. Min far har fortsatt vanskelig for å godta det på grunn av det religiøse aspektet, og for moren min er det helt forbudt, ikke sant». Det er mulig å tolke Danielas forhold til det religiøse som begrensende for hennes opplevelse av selvet, da hennes identitet er forbundet med noe moren anser som forbudt. Dissonansen mellom hennes opplevelse av å ikke bli godtatt av familien på grunn av sin seksuelle legning, samtidig som hun gjennomgående presiserer at hun aldri har opplevd trakassering eller kjønnsmessig vold (utenom på gaten), er en indikator på at definisjonen av vold har betydning for hvordan kvinnene fremstiller seg selv som offer for vold eller ikke. Dette viser også hvordan kvinnene gir ulik mening til verden rundt seg, og dermed hvordan de møter situasjoner preget av kjønnsbasert vold. Videre ser jeg på hvordan intervjudeltagerne oppfatter volden de står overfor i samfunnet de er en del av, og som også er å forstå som deres motivasjon til deltagelse i den feministiske bevegelsen *En voldtektsmann*.

4.2.1 Ikke engang *ett* rom for oss kan respekteres

«Det er ubehagelig, det er som om... ‘Wow, ikke engang en vogn...’. Altså, ikke engang *ett* rom for oss kan respekteres». Gjennom dette utsagnet viser Lucia til hvordan hun opplever at menn trer inn i rom som opprinnelig er konstruert eksklusivt for kvinner. Som forsøk på å skape et trygt rom for kvinner har regjeringen i Mexico utformet eksklusive vogner (rosa, vel og merke) på metrobanen, hvor kvinnene også kan trykke på en alarmknapp hvis det skulle oppstå ubehagelige situasjoner i form av trakassering eller overgrep. Hun forteller at disse tiltakene ikke fungerer, da hun enda har til gode å oppleve at noen reagerer på, eller rekker å komme til åstedet, når denne alarmen benyttes. På samme dagen som Lucia skulle delta i fremføringen *En voldtektsmann*, forteller hun om grupper av menn som samlet seg for å trakassere kvinnene på vei til arrangementet, og uttrykker frustrert at hun var redd for å ta kollektivtransport. Gjennom hennes utsagn kommer det ikke bare frem at de patriarkalske strukturene viser sin styrke gjennom usynlige mekanismer, men at de manifesterer seg gjennom konkrete individer som utfører voldelige handlinger. Lucia er ikke alene om å fortelle om slike voldshandlinger. Gjennomgående for intervjuene har flere av kvinnene fortalt om svært uhyggelige hendelser begått av mannlige aktører.

Intervjudeltagerne forteller om situasjoner hvor lærere har begått overgrep på elever og studenter, hvor resultatet har vært at offeret må bytte skole, heller enn at lærerens voldshandling har fått strafferettslige følger. Flere forteller om seksuelle overgrep utført av fremmede eller familiære personer, mot seg selv eller personer de kjenner. Mange snakker også om situasjoner hvor kvinner har blitt kidnappet, og i andre tilfeller arrestert av politiet, og at ingen vet hvor kvinnene blir tatt med. Sara forteller at de i Mexico har et eget uttrykk for å referere til akkurat slike hendelser: «Om politiet tar deg uten grunn. Eh ... Her kaller vi det for å ‘plukke opp’ (*levantar*)». Victoria er av kvinnene som har opplevd å bli ‘plukket opp’ av politiet, og forteller at denne aksjonen først og fremst ble utført for å skape frykt blant familie, bekjente og tilskuere av situasjonen. Videre forteller intervjudeltagerne om kvinner som har blitt fysisk innestengt i hus, kvinner som blir trakassert og drept av Ubersjåfører⁴, kvinner som har blitt hengt eller drept på andre brutale vis, kvinner som blir banket og mishandlet, og kvinner som til slutt har valgt å ta sitt eget liv på grunn av volden de opplever. Emily sier blant annet: «Mest sannsynlig

⁴ Uber er et transportnettverkselskap som formidler kjøreoppdrag mellom passasjerer og Uber-tilknyttede sjåfører som benytter sine egne biler i transporten.

er jeg død hvis noe skjer med meg. Eller blir voldtatt, eller blir funnet oppdelt i en gate». Gjennom Emilys, og flere av intervjudeltagernes historier, kommer det tydelig frem at frykten for å bli voldtatt, kidnappet, eller i verste fall ende opp partert i en veigrøft er en del av deres realitet. Det er en grusom realitet fordi det har skjedd med mange jenter og kvinner i Latin-Amerika, og det er heller ikke en hemmelighet for resten av befolkningen. På denne måten kommer det tydelig frem at kvinnene opplever å være del av et psykopatisk samfunn, slik Segato (2016b) beskriver det, preget av en uformell krig, hvor aktørene i denne krigen benytter seg av kvinnene som en plattform for å oppnå en uhyggelig form for sosial orden. I denne forbindelse opptrer *grusomhetens pedagogikk* som disiplinerende strategi, ikke bare gjennom aktørene som utfører voldshandlingene, men også fordi kvinner lar være å gjøre ting de har lyst til, lar være å kle seg på visse måter og lar være å uttrykke seg, fordi de er redde for hva som kan skje med dem (Segato, 2014). I intervjudeltagernes fortellinger fremtrer konkrete aktører som avgjørende for voldshandlingene de opplever, og er derfor å forstå som den *konkrete mannen*. Det er i sammenheng med disse handlingene at de intervjuede reagerer på regjeringens og andre sikkerhetsstyrkers minimale intervensjon i å forhindre og forebygge volden de opplever i samfunnet. I denne sammenheng gjør den *abstrakte mannen* gjør seg relevant. Betydningen av disse begrepene kommer jeg nærmere inn på i 4.2.4.

4.2.2 Ikke engang en direkte krig

I kvinnenes fortellinger fremtrer politiet som overgripere idet de utfører konkrete voldshandlinger mot kvinnene i form av voldtekter, trakassering og kontrollering. Kirken fremstår også som sentral aktør som vedlikeholder av konservative og deterministiske stereotypier om kjønn. Holdningene som kirken forfekter bidrar til å redusere betydningen av kvinner til en mindreverdige og tilretteleggende funksjon i samfunnet, da holdningene innebærer klare retningslinjer for hvordan kvinner skal te seg, og hva de kan og ikke kan gjøre. Samtidig forsvarer de mannsdominerende handlinger som sørger for at kvinnene holder sin plass. Følgelig fremstår også media som del av den patriarkalske strukturen, idet intervjudeltagerne uttrykker skepsis ovenfor media som forsvarer spesifikke politiske standpunkt og forvrenger virkeligheten. Intervjudeltagerne presiserer også at ofrene vanligvis har blitt fremstilt hensynsløst og usensurert i media. I den forstand er det mulig å se den fjerde statsmakt som et aktivt strategisk middel i prosessen med å minimere kvinnene, i stedet for å ansvarliggjøre personene som står bak handlingene. Emily forteller at det finnes mange nedfelte lover, men at lovene verken blir respektert eller håndhevet:

Men hey, så kult at lovene finnes der skrevet, ikke sant. Så kult at Mexico er innskrevet i alle menneskerettighetene i hele universet, men tilhører fortsatt landene som... Du kan sammenligne landet med de farligste i verden. De er med andre ord på Afghanistan-nivå. Hvordan i helvete kan du sammenligne med Afghanistan, som ser ut til å være i en krig, med Mexico som... Det er ikke engang en direkte krig. (Emily)

I dette sitatet kommer det tydelig frem at Emily er frustrert over statens uforpliktende forhold til menneskerettighetene, da hun opplever at disse ikke blir respektert. Samtidig har hun vanskelig for å forstå at landet hennes, som tilsynelatende ikke er i krig, kan sammenlignes med et land som formelt sett er i krig. Emilys syn på virkeligheten underbygger Segatos (2014) poeng om at Latin-Amerika står ovenfor en uformell krig, utført i et samspill mellom aktører i lovlig og ulovlig sektor, uten uttrykt erklæring av krig, avgrenset territorium eller start- og slutt punkt, og som benytter seg av kvinner som middel for å oppnå mål om et vedvarende herredømme.

Videre utføres den samfunnsmessige volden ifølge intervjudeltagerne også av dommere, som sørger for straffrihet, da de ikke overholder lovverk for straffbare handlinger. Til slutt utgjør de øverste leddene i ulike sosiale institusjoner, som for eksempel universitetsdirektoratet og rektorer, regjeringen og presidenten, en del av den *abstrakte mannen*. Aktørenes voldsutøvelse kommer til syne da de ikke griper inn i forholdene som er beskrevet ovenfor, men heller styrer systemet på en måte som reproduserer og vedlikeholder disse. Victoria fremhever poenget om at «problemet med lovovertrædelsene er mennene og staten, og kirken, som dekker over dem», og kan forstås som en slags skjult mannssjåvinisme. De kan oppfattes som skjulte fordi strategiene ikke nødvendigvis opptrer som direkte og konkrete handlinger, men heller som underliggende mekanismer for videreføring og opprettholdelse av den patriarkalske orden. Følgelig er det ikke aktøren i seg selv som er av betydning, men maktposisjonen som aktørene befinner seg i.

De fleste intervjudeltagerne er stort sett enige om at ikke *alle* menn er «onde», men at mannssjåvinistiske holdninger gjennomsyrrer all kultur, og at dette vil være et trekk hos de fleste menn, med mindre de har jobbet aktivt for å kvitte seg med denne holdningen. Flere av kvinnene trekker i denne sammenheng også frem at mannssjåvinistiske holdninger ikke bare er til stede hos menn, men også hos kvinner. En slik holdning innebærer tydelige grenser for hva som er riktig og feil for en kvinne å gjøre, og flere av intervjudeltagerne forteller at de tidligere har hatt slike holdninger. Julieta forklarer at hun tidligere ikke stod opp for kvinners verdighet i

situasjoner preget av mannssjåvinistisk karakter, og forteller at hun i denne perioden kunne ha sagt: «Kom igjen, det er ikke så viktig». Sofia forteller at hun tror at hun var av de verste jentene før: «Jeg mener, jeg var den første som sa "Åh, men se hvordan du går kledd"... Jeg! Se det for deg. Som selv har vært offer for overgrep siden jeg var barn fordi vi ble oppdratt på den måten». Daniela forklarer at hun tidligere så på abort som en lettvent løsning som resultat av hyppige seksuelle samleier. Hun sier at hun ikke er stolt over å fortelle det, og understreker at hennes holdning «åpenbart endret seg fullstendig». Til sammen vitner disse utsagnene om en endring av karakter over tid, hvorpå kvinnene først etter den feministiske transformasjonen føler at de har overkommet et stadium av uønskede inherente holdninger, og at de nå har et mer fullstendig bilde av den *virkelige* virkeligheten. Samtidig viser intervjudeltagerne til at kjønnsbasert vold kan utføres av begge kjønn, mot begge kjønn. Poenget er imidlertid at den patriarkalske orden som ligger til grunn fører til at disse handlingene ha sin opprinnelse i mannlig dominans over kvinnen. Ifølge Lagarde (2012, s. 22) vil all sexisme, i form av mannssjåvinisme, kvinnehat og homofobi, være resultat av det patriarkalske samfunnet, uavhengig av hvem som utfører volden og hvem som er offeret. Hovedpoenget ligger i at disse funksjonene ligger bakt inn den patriarkalske strukturen som en strategi for opprettholdelse.

4.2.3 Gi meg beskjed når du kommer hjem

På bakgrunn av de mange voldshendelsene som kvinnene enten har opplevd selv, eller på andre måter har tatt innover seg, viser kvinnene også til ulike sikkerhetstiltak som kvinnene selv har skapt eller skaffet seg på eget initiativ. Sara forteller blant annet om en voldtektsalarm hun har lastet ned på mobilen, som sender ut melding til hennes nærmeste kontakter hvis hun varsler fare. Hun forteller også at hun har meldt seg inn i en WhatsApp⁵-gruppe kalt «Jeg har ankommet» (*Ya llegué*), bestående av vilkårlige medlemmer. I gruppen deler deltagerne sine reiseruter og nåværende posisjon underveis, slik at de andre medlemmene kan følge med på om personen kommer seg trygt frem. Emma forteller om hennes og vennekretsens vane i å hele tiden kommunisere hvor de skal, og om de har ankommet. Hun forteller at det har blitt et avskjedsrituale: «Det finnes ikke et øyeblikk der du ikke... at du ved avskjed vil høre noen si 'gi meg beskjed når du kommer hjem'. Det er vårt 'farvel'». Videre er det flere av kvinnene som snakker om sikkerhetstiltak i form av systemer hvor overgripere blir hengt ut. Kvinnene henger opp flyers på universitetet eller andre offentlige områder med budskap om å skape

⁵ Meldingsapplikasjonen WhatsApp er den mest benyttede kommunikasjonskanalen i Latinamerikanske land.

oppmerksomhet rundt overgripere, eller for å lete etter personer som har forsvunnet. De har også opprettet digitale googledokumenter hvor det er mulig å legge til navn på overgripere, voldelige ekskjærester, og så videre, slik at andre kvinner kan søke opp denne personen da man møter nye folk og er i ferd med å etablere nye relasjoner. Disse tiltakene fungerer som en advarsel for andre kvinner, samtidig som de fungerer som en slags moralsk straff for personene som henges ut. Intervjudeltagerne viser også til flittig bruk av sosiale medier, hvor overgripere enten kan bli hengt ut, men også benyttes for å lete etter jenter og kvinner som har forsvunnet eller blitt kidnappet. Disse historiene viser til frustrasjonen kvinnene har overfor måten de blir behandlet på, både av overgriperne selv, av regjeringen og et større samfunnssystem, som virker dysfunksjonelt for kvinnenes sikkerhet. Selv om disse sikkerhetssystemene kan misbrukes, er de i hovedsak et vitnesbyrd om kvinnenes behov og ønske om sikkerhet i et utrygt samfunn.

4.2.4 Mannen: Intim og offentlig vold

I intervjudeltagernes fortellinger fremtrer en *konkret mann* på den ene siden, og en *abstrakt mann* på den andre. De *konkrete mennene* utfører fysiske, psykiske og faktiske voldshandlinger som trakassering, manipulering, kontroll og tvang i ulik grad, samt seksuelle overgrep og annen kjønnsbasert vold. Disse formene for vold har en direkte og personlig påvirkning på kvinnene. Aktørene som utfører disse handlingene kommer til syne i intervjudeltagernes fortellinger først og fremst som menn, og fremtrer som politi, familie, kjærester og ekskjærester, lærere, gruvedriftsarbeidere, militære og offentlige politiske aktører. Intervjudeltagerne forteller om situasjoner og hendelser for å eksemplifisere situasjonene de står ovenfor i samfunnet som de er en del av, hvor den konkrete aktøren fremstår som historiens motstander. Flere av intervjudeltagerne påpeker problematikken i at disse voldshandlingene beskyttes og skjules av konkrete personer som inntar rollene av abstrakte aktører. Den *abstrakte mannen* innebærer følgelig ingen konkret person, men posisjoner fylt av aktører på strukturelt nivå, som i stor grad utøver kvinnefiendtlig dominans.

De fleste intervjudeltagerne har til felles at de beskriver kjønnsbasert og seksuell vold som former for intim vold, og ikke som offentlig vold i form av en strategi i å opprettholde patriarkalske maktstrukturer, slik Segato argumenterer for at *grusomhetens pedagogikk* innebærer. Segatos (2018) forståelse av voldshandlinger med et overordnet mål om makt opprettholdt av det *maskuline mandat* og *grusomhetens pedagogikk*, vil på denne måten kunne oppfattes som et usynlig filter over det kvinnene opplever som personlig fornærmende og devaluerende handlinger. Den offentlige volden vil muligens fremstå som usynlig fordi

opplevelsene til kvinnene er personlige, da de enten har opplevd volden selv, eller opplever at volden skjer med personer de kjenner, eller andre kvinner de av ulike årsaker kan identifisere seg med. Det personlige aspektet *kan* i dette tilfelle blokkere for forståelsen om at voldshandlingene er et resultat av et aktivt forsøk på å opprettholde patriarkalske samfunnsstrukturer, og mislede kvinnene i prosessen med å destabilisere disse. En konsekvens av dette er ifølge Segato (2016b, s. 616) at feminismeprotester igjen bidrar til å rette fokus på voldsproblematikken som 'kvinneproblemet', heller enn å rette fokuset mot de kompliserte strukturene som opprettholder den patriarkalske orden i ulike sosiale sfærer. Selv om intervjudeltagerne har vist til situasjoner med opplevd vold, er ikke dette ensbetydende med at kvinnene ikke forstår problematikken med de patriarkalske samfunnsstrukturene. Tvert imot har de intervjuede kvinnene vist dype refleksjoner rundt nettopp dette. I tillegg til fremføringens konkrete budskap, rettet mot sammenhengen mellom det intime, personlige, politiske og samfunnsmessige, vil jeg i samsvar Serafinis (2020) studie av bevegelsen, påstå at de fleste indikatorene viser til at bevegelsen *En voldtektsmann* har hatt en positiv innvirkning på det feministiske prosjekt, nettopp fordi den er i stand til å koble den opplevde intime volden og samfunnsstrukturenes tendenser til å videreføre og opprettholde denne realiteten. Videre går jeg inn på deltagelsen av selve fremføringen *En voldtektsmann*, etterfulgt av kvinnenens opplevelse med koronapandemien som en brå slutt på den gryende feministiske aktivismen.

4.3 Det er oss mot verden: et rop i desperasjon

Fremføringen er blant annet beskrevet av intervjudeltagerne som «en kollektiv klage» og «avsløringen av 'hemmeligheten' vi alle vet». Klagen går ut på å avsløre hvem som står bak volden og undertrykkelsen som kvinnene opplever, som de påstår at 'alle' allerede vet hvem er og refererer til aktørene som pekes ut i sangteksten. Hvorvidt fremføringen nådde aktørene som ble utpekt er vanskelig å si. Uavhengig av dette førte fremføringen til interne opplevelser hos kvinnene, da mange av intervjudeltagerne forteller hvordan fremføringen *En voldtektsmann* gjorde sterke inntrykk på dem. Både i form av indre psykologiske opplevelser, og som eksterne erfaringer av å være del av et større kvinnelig fellesskap. Summen av disse faktorene har vist seg å være viktige for kvinnenens opplevelse av fremføringen de tok del i. Lucia forteller at den store oppslutningen av kvinner, og den konkrete sangteksten bidro til at kvinnene forklarte sine individuelle opplevelser gjennom «én stemme». Sara forteller om sin følelse av å delta i *En voldtektsmann* som en befrielse fra opplevde traumer og beskriver seansen som «gripende» og «fantastisk». Idet hun begynner å fortelle om øvelsene før selve utførelsen av fremføringen, så avbryter hun seg selv og forteller at hun var offer for seksuelt overgrep for ti år siden. I den

første øvelsen brøt hun sammen i gråt da hun gjentok frasen i sangen som sier «Og skylden var ikke min, heller ikke hvor jeg var eller hvordan jeg kledde meg»:

Altså, jeg hadde aldri verbalisert ... Svært få mennesker vet, ikke sant. At jeg har opplevd seksuelt overgrep. Og for meg så... dette å... å si at skylden ikke egentlig var min, og verbalisere det så mange ganger. Eh... Det var supersterkt, og jeg slapp taket... Jeg slapp taket og gråt. (Sara)

I tillegg til å oppleve en indre frigjøring forteller Sara at hun opplevde fremføringen som et «rop i desperasjon», hvor målet er at verden må innse at overgrep ikke avhenger av kvinner, men av personer som utøver makt: «det avhenger av alle mennesker, eller spesielt mennene, som utøver en slags makt fordi de er menn, ikke sant. Og som drar nytte av dette... av denne situasjonen». Hennes opplevelse vitner om utløsningen av en indre prosess som var preget av skyld, som et resultat av fellesskapet mellom kvinnene og sangtekstens virkemiddel i at deltagerne verbaliserer at skylden ikke er deres. Sara forteller at hennes venninner delte sine «lilla briller» med henne som følge av deltagelse i *En voldtektsmann*. «De lilla brillene» er en metafor som beskriver hvordan verden ser ut gjennom et feministisk perspektiv, da lilla typisk sett representerer den feministiske bevegelsen. Sara beskriver resultatet av fremføringen ved å vise til at hennes venninner delte sin kunnskap, som har gitt henne større innsikt i de kvinneundertrykkende mekanismene som finnes i samfunnet. Flere av intervjudeltagerne påpeker den spesielle følelsen av å være omringet av bare kvinner, og følelsen det ga av trygghet og frihet. Emma forteller:

I det øyeblikket vi skulle gjøre det følte jeg meg.. nei.. Jeg visste ikke... Det var så mye adrenalin. Fordi jeg følte at ... for første gang var jeg trygg. [...] Jeg følte meg trygg i en gruppe, der ingenting kom til å skje med meg. Og hvor jeg fikk muligheten til å rope for meg selv og mine medsøstre. (Emma)

Hun forteller at gjenklngen av sangen var overveldende: «Det låt så høyt at jeg ikke engang kunne høre meg selv. Det var... Det var veldig fint. Og det var da jeg skjønnte hvor stor slagkraft denne fremføringen hadde». Emmas beskrivelser viser til at fremføringen skapte en følelse av trygghet i et sterkt søsterskap, samtidig som størrelsen på protesten ga inntrykk av omfanget og betydningen av tematikken som ble berørt. Sofia forteller også om en lignende opplevelse av å delta i fremføringen, og tilbyr å sende meg både bilder og videoer. «Det var den vakreste dagen jeg kan huske å ha hatt i mitt liv», sier hun før hun begynner å gråte. Det er tydelig at temaet er følsomt for Sofia:

Samlingen var pur glede, pur gråt, pur klemming mellom mennesker som ikke kjente hverandre. Så, det var søsterskap. [...] Og hvis jeg forsvinner en dag, vet jeg at de vil kjempe for meg. Og hvis de forsvinner, skal jeg kjempe for dem. For det er ingen andre som forsvarer oss, det er oss mot verden. (Sofia)

Beskrivelsen vitner ikke bare om et sterkt søsterskap, men den viser også til myndighetenes manglende evne til å beskytte borgerne. Isabella beskriver også sin deltagelse i fremføringen ved å vise til den spesielle følelsen hun fikk av å være omgitt av bare kvinner:

I det øyeblikket jeg stod i midten følte jeg meg omfavnet av kvinner. Jeg følte at vi bare danset, sang og gjorde det... fra innsiden, med så mye sinne... Med så mye sinne, fra... alt som har skjedd [urettferdig behandling]. Det var befriende og ... og det var så deilig... å kunne uttrykke seg. Det er en uforklarlig følelse. (Isabella)

Isabella forteller også at hun gråt i denne konteksten fordi «det følte rart, det følte bra, jeg følte meg beskyttet, og fri». Det er tydelig at Isabella opplevde en befriende følelse på grunn av samspillet mellom det emosjonelle kvinnelige nettverket og fremføringens intense budskap om å endre samfunnsstrukturene. Julieta forteller at fremføringen åpnet et rom for alle: «Fra den ett år gamle jenta til den 80 år gamle damen, forstår du meg? Og å si ‘vet du... dette skjedde ikke bare med meg’, det har skjedd med dem alle, og det er superintet». Julieta viser til hvordan et mangfoldig fellesskap, ikke bare på et fysisk plan, men på et emosjonelt plan, bidro til økt forståelse for situasjonen de står ovenfor:

Hvordan skal du snakke med en gammel kvinne om feminisme hvis det for henne er å se nakne kvinner på gaten? Forstår du? Du kan ikke snakke om det. Men når du sier ‘Så du hva LasTesis gjorde, og hørte du hva de snakket om, og har du noen gang følt det slik?’. [...] Det skjedde med kjæresten min sin bestemor. At hun ... hun fortalte meg ‘Jeg har følt det slik mange ganger’, og mange ganger på grunn av mannen sin. (Julieta)

I dette utsagnet viser Julieta til at den fredelige protesten, i form av sang og dans, bidro til å kunne snakke om feministiske tema med den eldre og mer konservative generasjonen av kvinner. Et poeng som i stor grad vil kunne knytte båndet av søsterskapet enda mer sammen, også på tvers av generasjoner, så vel som landegrensene. I sum er det mulig å anse den transnasjonale feministiske bevegelsen som en inkluderende, frigjørende og trygghetsskapende begivenhet, da den har skapt følelser av sympati og søsterskap, samt forståelse og bevissthet på et mer utbredt plan enn tidligere. De fleste intervjudeltagerne er enige om at bevegelsen bidro til et sterkere kvinnelig nettverk, økt bevissthet om den patriarkalske undertrykkelsen og

internalisering av den 'nye' virkeligheten. Likevel har intervjudeltagerne ulike meninger om hvorvidt bevegelsen har bidratt til endring på det samfunnsmessig planet.

4.3.1 Antifeminister står utenfor samfunnet

Flere av intervjudeltagerne forteller at bevegelsen markerer en endring, og at det gir mening å snakke om før og etter bevegelsen. Dette synes i første øyekast å handle om en endring i kvinnenenes fellesskap, som beskrevet over. Videre har flere av intervjudeltagerne bemerket en liten endring hos mennene i deres nærmeste sosiale nettverk, da de har merket at disse viser tegn til en større forståelse for kvinnenenes situasjon. Martina og Julieta forteller at de tror synliggjøringen av fremføringens budskap har bidratt til økt bevissthet i flere sosiale institusjoner. Isabella har merket at antifeministiske kommentarer som «'Nei, det skjer ikke', 'Nei, kvinner utnytter at læreren flørter med henne for å få de beste karakterene'», forekommer sjeldnere. Julieta mener også at bevegelsen i større grad har bidratt til at antifeministiske holdninger er å oppfatte som flau og skamfulle. Hun sammenligner menn som kommer med antifeministiske kommentarer nå, med de som uttrykte rasistiske kommentarer etter avskaffelsen av slaveriet:

De som sier at svarte ikke har de samme rettighetene som hvite. Det er latterlig. [...] For i dag sier du ikke at svarte er dårligere, for hvem forstår det? Ingen. [...] Eller, det er mange som forstår det, men de er grupper som faktisk står utenfor samfunnet, ikke sant? [...] Det er ikke et akseptert budskap, det er et totalt forkastelig budskap. (Julieta)

I Julietas sammenligning av avskaffelsen av slavehandelens tid og feminisms nåværende standpunkt, viser hun til hvordan den sosiale virkeligheten har kommet til et punkt hvor kvinneundertrykkelse ikke lenger er sosialt akseptert. I dette utsagnet gir hun uttrykk for sine moralske verdier og hva hun anser å være 'innenfor' og 'utenfor' i samfunnet. Om ikke hennes beskrivelse reflekterer en *faktisk* virkelighet, kan den si noe om hvordan holdninger som Julieta fremmer kan virke ekskluderende for mennesker med rasistiske og antifeministiske holdninger. Flere av intervjudeltagerne forteller for øvrig at de har vært nødt til å bryte kontakt med flere familiemedlemmer og bekjente på grunn av deres mannssjåvinistiske holdninger. På den ene siden illustrerer dette hvordan den sosiale ekskluderingen av antifeminister foregår i praksis. På den andre siden forteller det noe om at kvinnekampen ikke er ferdig kjempet. Likevel vil kvinnenenes observasjon av små endringer hos menn i deres nære relasjoner, samt deres tendenser til å bryte kontakt med de som ikke viser den samme progresjonen, gjøre det mulig å diskutere mulighetene for en diskursiv endring i den offentlige sfæren. Denne diskursive endringen har

ikke nødvendigvis en positiv korrelasjon med endringer på politisk nivå, da intervjudeltagerne ikke har opplevd noen merkbar endring i de patriarkalske samfunnsstrukturene.

4.3.2 I virkeligheten endres ingenting

Til tross for at den feministiske bevegelsen har hatt positive følger for intervjudeltagerne, er de ikke like optimistiske når det kommer til faktiske endringer i samfunnsstrukturene. Det er ingen av intervjudeltagerne som eksplisitt viser til konkrete endringer på politisk og samfunnsmessig nivå grunnet *En voldtektsmann* i seg selv, og i intervjuene med kvinnene er det først og fremst deres historier om fellesskapet mellom kvinnene som vektlegges. De eneste bemerkningene som er knyttet til reaksjoner på samfunnsnivå kommer fra av Sofia og Lucia, som forklarer at myndighetene har kommet med en uttalelse av bevegelsen i ettertid. Begge to forteller at denne uttalelsen ble uttrykt for at myndighetene kunne si at de hadde «gjort noe». Disse bekjennelsene illustrerer en sterkere mistillit til myndighetene, heller enn til konkrete endringer. Lucia viser stor frustrasjon over at ingen kom for å observere og lytte til budskapet i fremføringen: «ingen kom ut for å høre på oss, og de [myndighetene] sendte bare politikvinner». I dette utsagnet refererer Lucia til at ingen personer med politisk innflytelse var til stede, og trekker frem poenget om at de eneste tilskuere i hennes region var kvinnelig politi som var sendt på post av sikkerhetsmessige grunner (ikke for aktivistenes sikkerhet, men som beskyttelse av privat og statlig eiendom):

Helt ærlig, å demonstrere, si ting, til og med delta i fremføringen og få øyekontakt med dem [politikvinnene]. Det er noe jeg ikke engang i dag egentlig vet hvordan jeg skal forklare, for jeg føler meg som.. 'Haa' [trekker pusten, som om hun går tom for pust]. Jeg mener, nei... nei... jeg er målløs. (Lucia)

Lucia forteller at de «kyniske myndighetene» så ut til å ha tenkt gjennom alt, og forteller at det bredte seg en stillhet da fremføringen avsluttet: «det var en stillhet som... jeg mener, hva nå? Altså... Nei. Nei... Ingen kom, jeg mener, det var ingen som virkelig lyttet til det som skjer med oss». Lucias fortelling vitner for det første om at hun ønsket å bli hørt av noen andre enn kvinnene selv, for at fremføringen skulle gi mening for henne. I tillegg sitter hun igjen med følelsen av at myndighetene har spilt kvinnene et puss ved å sende politikvinner som et antyklimatisk virkemiddel da deltagerne skulle peke på 'voldtektsmannen', når de i realiteten endte med å peke på andre kvinner som levde den samme virkeligheten som deltagerne selv. Det er også mulig å tolke hennes erfaring med deltagelse som 'bortkastet', idet hun beskriver stillheten og skuffelsen hun opplevde etter fremføringen.

Intervjudeltagerne forteller at de tror bevegelsen har satt kvinnene i en enda mer sårbar posisjon. Emma forteller: «Vet du hva, jeg tror... Jeg tror at det kanskje var verre når disse spørsmålene ble berørt», og meddeler videre at det i sammenheng med bevegelsen *En voldtektsmann* dukket opp flere måter å demonstrere på, hvorav de mest ekstreme ble fanget opp av befolkningen. Befolkningen benyttet dermed situasjonen for å kategorisere alle kvinnene som radikale ekstremister, som igjen la grunnlag for at mennene kunne bruke det til sin fordel, for å være mer voldelige. Hun mener at fremføringen, og de feministiske bevegelsene til sammen, har gitt flere eksempler på feministiske protester enn før, og forteller at dette har bidratt til økt forakt blant menn, og befolkningen for øvrig, overfor feministene. Lucia forteller også at hun tror fremføringen i seg selv bidro til en forverret situasjon:

Altså, fremføringen... Alene... Ok, det kan være at interessen er å forene kvinner, som i andre sektorer fortsetter å bli sett på som overdrevne eller latterlige, 'Hvorfor gjør dere dette [demonstrerer]? Ingenting endrer seg'. For i virkeligheten endres ingenting. Jeg mener, den førte ikke til noe. Jeg tror bare det til og med satte oss i en enda mer sårbar situasjon. (Lucia)

Både Lucia og Emma viser til eksempler på hvordan kvinnenens praktiske utførelse av *En voldtektsmann* har ført til en utvidet plattform for kvinnenens deltagelse i den offentlige sfæren, samtidig som det gir et større grunnlag for mannssjåvinistisk trakassering. Opplevelsen kvinnene har av mer motstand fra mennene, er i tråd med Mueses Flores og Nolivos Garzón (2021) sin studie, som viser at den sosiale bevegelsen *En voldtektsmann* har ført til økt netthets, vold og mobbing av kvinner på sosiale medier. Nettvold, og andre typer krenkelser som kvinnene opplever, vil følgelig tillegge Segatos (2016b, s. 619) omvendte pyramide enda et element over kvinnes overbelastede kropp, som et bevis på at kvinnen enda ikke er frigjort. Derimot kan det virke som om et skritt fremover fører til stagnasjon for kvinnenens kamp mot likestilling og frigjøring. Denne antagelsen vil også kunne stemme overens med Foucaults (1994) maktteori, da et maktforhold ikke kan opprettholdes uten en motstandspart, som i dette tilfellet vil være kvinnenens utøvelse av fremføringen. Der det finnes motstand er det også mer å trykke ned, og det kan se ut til at Segato (2018, s. 199) sin tanke om at kvinnene forblir plattformen hvor menn forankrer sin makt for å innfri kravene til det *maskuline mandat*, også er overførbar til kvinnene i denne studien. Stagnasjon for kvinnekampen vil kunne bety midlertidig seier for det kapitalistiske prosjekt som kan fortsette sin kamp mot større profit med kvinner og svakere stilte som offer for dets brutale manøvrer. Likevel er det nødvendig å trekke frem at makt er en strategisk prosess som utformes i relasjoner mellom flere punkter, og vil på denne måten også være dynamisk. Iver Neumann (2002, s. 11) viser til Foucaults teori

om *dominans* som en direkte maktrelasjon der det ikke hersker tvil om hvem som er overordnet, mens *strategi* forstås som et spill mellom viljer og derfor en kontinuerlig forhandling mellom subjektene posisjon i forholdet. At kvinnene opplever motstand vil i denne forstand ikke være ensbetydende med at maktbildet ikke kan endres, da feministisk bevegelse og kvinnenes protest mot samfunnsstrukturene leder dem ut av en maktrelasjon preget av mannlig dominans, og gjør dem til strategiske spillere i kampen mellom viljer.

4.3.3 En katarsisk fremføring: den indre ‘sjelerenselsen’

Som følge av intervjudeltagernes opplevelse av et sterkt fellesskap basert på emosjonelle bånd mellom kvinnene, så vel som påvirkningen av nettverkets betydning for individuell prosessering, konstrueres det jeg har valgt å kalle det *abstrakte rommet*. Rommet er abstrakt, fordi det ikke kan befestes på samme fysiske måte som det *konkrete rommet*. Selv om søsterskapet kommer til syne i det *konkrete rommet*, fremstår det som mer fragmentert da kvinnene viser til ulike separasjoner innad i fellesskapet. Det *abstrakte rommet* innebærer derimot å føle tilknytning til andre kvinner gjennom å lytte, forstå, uttrykke og føle støtte og trygghet. Dette nettverket er av stor betydning for kvinnene, fordi det skaper en trygghet som myndighetene i prinsippet skal stå for i et demokrati, men som kvinnene ikke opplever. Derimot har nettverket av kvinner som oppstod under fremføringen, vært av betydning for intervjudeltagernes indre opplevelser av befrielse, så vel som følelsen av trygghet i søsterskapet.

Flere av deltagerne forteller også at de deltok på vegne av sine mødre, søstre og andre som av ulike årsaker ikke hadde mulighet til å delta: «Jeg måtte snakke for de som ikke var der, som ikke... ikke våget å gjøre det» (Isabella), «Vi er ikke alle her. Det er de som har blitt drept, de som er blitt kidnappet, de som ikke kunne komme fordi de blir truet» (Lucia), «Stemmen min hjelper også de som... vel, de som ikke har noen stemme, ikke sant. Det vil si for de som allerede er drept, eller de som ikke kan snakke fordi de ikke har muligheten» (Sara). Til sammen viser sitatene til et usynlig bånd mellom de som var til stede, og de som ikke var til stede. Disse usynlige båndene mellom kvinnene, i tillegg til de emosjonelle opplevelsene som oppstod på grunn av fremføringens utforming i det fysiske rom, er det som til sammen utgjør det abstrakte rommet. Flere av intervjudeltagerne beskriver fremføringen som katarsisk. Dette begrepet brukes for å forklare hendelser hvor underliggende indre konflikter bringes fra underbevisstheden til det bevisste plan, hvor det kan bearbeides på en rasjonell måte

(Rzadkowska, 2020). Opplevelsene som kvinnene hadde med bevegelsen som utløsende for sine indre konflikter, vil dermed kunne forstås som en individuell og intern 'sjelerenselse'.

Det er i det *abstrakte* rommet at samtlige intervjudeltagere gjennom å dele erfaringer og lytte til andre, erfarer betydningen av søsterskapet og virkningen av dette slik Lagarde (2006, s. 126) beskriver det. Hver enkelt kvinne er et bindeledd i det som kan bli et uendelig stort nettverk, hvorpå betydningen av dette søsterskapets egenskap i å samle og opplyse kvinnene om samfunnssituasjonen er vesentlig for å kunne bidra til endring. Opplevelsen av et styrket søsterskap vil ikke i seg selv være løsningen på problemene som kvinner står ovenfor. Derimot er søsterskapet å se som en viktig ingrediens for å kunne konkretisere hvor problemet *faktisk* ligger, slik at kvinnene målrettet kan kjempe for et liv som grunnleggende frie individ (Lagarde, 2012, s. 486). I utgangspunktet så det enorme engasjementet rundt den transnasjonale bevegelsen *En voldtektsmann* ut til å være et sterkt bidrag til at kvinnene i større grad kunne løsrive seg fra de patriarkalske strukturene, samtidig som de fikk rom for å utøve politisk handling utenfor samfunnets etablerte strukturer. Likevel fikk det feministiske prosjektet en brå avslutning da den verdensomspennende koronapandemien inntraff.

4.4 Bevegelsen som forente kvinnene og pandemien som stengte dem inne

«Bevegelsen som oppstod her i vårt lille land, så langt fra alt, og som fremfor alt oppstod fra urettferdighet og smerte [...] har klart å forene alle kvinnene i verden». Sitatet er hentet fra intervjuet med Sofia. I dette utdraget beskriver hun smerten som grunnlag for engasjementet hos deltagerne i den feministiske bevegelsen, og spredningen av søsterskap og bevisstgjøring på et transnasjonalt nivå. Bare noen måneder etter at fremføringen oppstod fikk den feministiske bevegelsen en brå avslutning på grunn av koronapandemien. Pandemien førte til at verden stengte ned, og kampen mot viruset ble videre kjempet ved å holde seg innendørs.

4.4.1 Det sa 'klikk' hos kvinner i hele verden

Mange intervjudeltagere peker på betydningen av at bevegelsen ble utført i ulike land som grunnlag for kvinners økte motivasjon til deltagelse, men også som bekreftelse på troverdigheten i deres egne feministiske aktivisme. Flere av de intervjuede kvinnene uttrykker at de tror den transnasjonale oppslutningen har bidratt til at folk ikke lenger ser de feministiske spørsmålene som radikale og ekstreme, da internasjonaliseringen av bevegelsen fungerer som et bevis på at andre også opplever de samme utfordringene som *En voldtektsmann* formidler.

At sangen ble oversatt til så mange språk, og at den ble utført i så mange land... Jeg tror det åpnet opp for en samtale om at det skjer oss alle. [...] Med andre ord så var det ikke bare isolerte kvinner som klaget. [...] At fremføringen gikk viralt gjorde at budskapet ble forsterket på en måte som... 'hør, dette [kvinneundertrykkelse] skjer, og derfor er det viktig'. (Sara)

I Saras utsagn kommer det frem at hun opplever spredningen av fremføringen som et bidrag til å forsterke budskapet om at kvinneundertrykkelse er en reell del av virkeligheten for kvinner generelt. Hun viser til spredningen av bevegelsen som et argument for at kvinneundertrykkelse ikke bare skjer en isolert samfunnsgruppe. På denne måten er det mulig å forstå bevegelsens store oppslutning som en legitimerende faktor for kvinnenens opplevelse med deltagelse. Emilys utsagn understreker dette poenget: «Det er et globalt symbol på at det skjer med oss alle. Vi har alle hatt en jævla voldtektsmann på vår vei, og det er ikke verdt å tie». Hennes utsagn vitner både om frustrasjon og lettelse over at flere viser engasjement rundt voldsproblematikken hun opplever i sitt land. Samtidig fremhever Victoria at bevegelsen har ført til bevisstgjøring på internasjonalt nivå: «Altså, den ble til og med oversatt til andre språk, det er liksom... det sier noe om hvordan det sa 'klikk' hos kvinner i hele verden». Victorias beskrivelse av 'klikket' viser til bevisstgjøringen som internaliseres av flere, da budskapet om de patriarkalske samfunnsstrukturene når ubevisste kvinner. Som en videreføring av det *konkrete og abstrakte rommet*, fremtrer derfor det *transnasjonale rommet* som en legitimerende faktor for intervjudeltagernes opplevelse av bevegelsen de har deltatt i. Hvorvidt den feministiske bevegelsen *En voldtektsmann* faktisk har bidratt til å forene «alle» kvinner i verden, er ikke nødvendigvis viktig så lenge deltagerne i den feministiske bevegelsen opplever sin kampsak som legitimert. Dette vil kunne bidra til større selvsikkerhet i kvinnenens feministiske aktivisme, som kan føre til mobilisering av flere til å delta i kampen om å destabilisere den patriarkalske ordenen.

Noen av intervjudeltagerne tror også at den transnasjonale faktoren har bidratt til at flere kvinner deltok i bevegelsen på feil grunnlag. Emma og Lucia er av de som stiller seg skeptiske til kvinners deltagelse i denne forbindelse. Lucia stiller seg spørsmål om disse kvinnene deltok for å kunne si «'Aa, jeg var en del av disse menneskene som endret verden', men ikke noe mer enn det». Det bekymrer de begge at den feministiske kampen har blitt et spørsmål om prestisje, heller enn kampens formål i seg selv. Deres holdning vitner om respekten de har for formålet som kjempes for, men viser også til mangel på annerkjennelse av andre kvinners deltagelse i bevegelsen, som følgelig kan føre til et svekket søsterskap. Likevel vil jeg argumentere for at kvinnenens holdninger om andre kvinners motivasjon for deltagelse ikke nødvendigvis er

avgjørende for formidlingen av fremføringens budskap. Tvert imot vil det være logisk å tenke at kvinnene som deltar på 'feil' grunnlag, også vil kunne oppnå bevissthet gjennom deltagelse, på samme måte som intervjudeltagerne i denne studien forteller at fremføringen har bidratt til. Den transnasjonale spredningen av bevegelsen, og mobiliseringen av kvinner som samtlige intervjudeltagerne i denne studien viser til, er et tegn på at Lagardes (2006, s. 126) teori om at søsterskapet faktisk kan «utgjøre en kappe av nettverk som til slutt dekker jorden». Til sammen har det *transnasjonale rommet* i den feministiske fremføringen bidratt til økt legitimering av den feministiske bevegelsen i Latin-Amerika, men fikk en brå ending da koronapandemien spredte seg verden over.

4.4.2 Kvinners rettigheter som plassert i siste rekke

De fleste intervjudeltagerne trekker frem spredningen av det smittsomme COVID-19 viruset som en stopper for det som i starten av 2020 fremstår som et toppunkt for den feministiske aktivismen både i Chile og Mexico. Pandemien rammet begge landene hardt og førte til at andre sosiale spørsmål ble satt på agendaen til fordel for spørsmål om kvinnenes rettigheter: «Pandemien førte til at diskusjonene om kvinners rettigheter nå ble plassert i siste rekke» (Julieta). I Chile skapte pandemien derimot rom for aktivisme på andre samfunnsområder, og kvinnene ble raskt sendt tilbake til sitt 'rette element' – på kjøkkenet. Flere av de chilenske intervjudeltagerne viser til hvordan det sosiale fenomenet *las ollas comunes* kom til syne i samfunnet under pandemien. Direkte oversatt betyr *las ollas comunes* «fellesgrytene» og er en tradisjon i Chile som strekker seg tilbake i tid. Konseptet går ut på at grupper av frivillige lager mat for de som mangler ressurser, og kommer til syne i situasjoner hvor det oppstår sult i befolkningen, som resultat av individuelle faktorer eller som strukturelle, økonomiske forhold i landet (Lincopi & Recabarren, 2020). Martina forteller hvordan pandemien har ført til mindre offentlig, feministisk aktivisme, men samtidig har bidratt til personlige samarbeidsnettverk hovedsakelig opprettholdt av kvinner gjennom *las ollas comunes*. Emma forteller at myndighetenes prioriteringer er forståelige:

Men eeh... På en viss måte forstår jeg det fordi... I Chile visste ikke regjeringen hvordan de skulle reagere på pandemien. [...] Så det var mye bekymring, og folk så deres slektninger dø. Mange kunne ikke jobbe, og mange døde av sult. Så det eneste sosiale som... som skjedde, var at mange begynte å lage *ollas comunes*. (Emma)

Emma trekker også frem *ollas comunes* som et eksempel på de kvinnelige nettverkene, og forteller hvordan disse har fungert godt hele året. Videre viser hun med hendene hvordan den

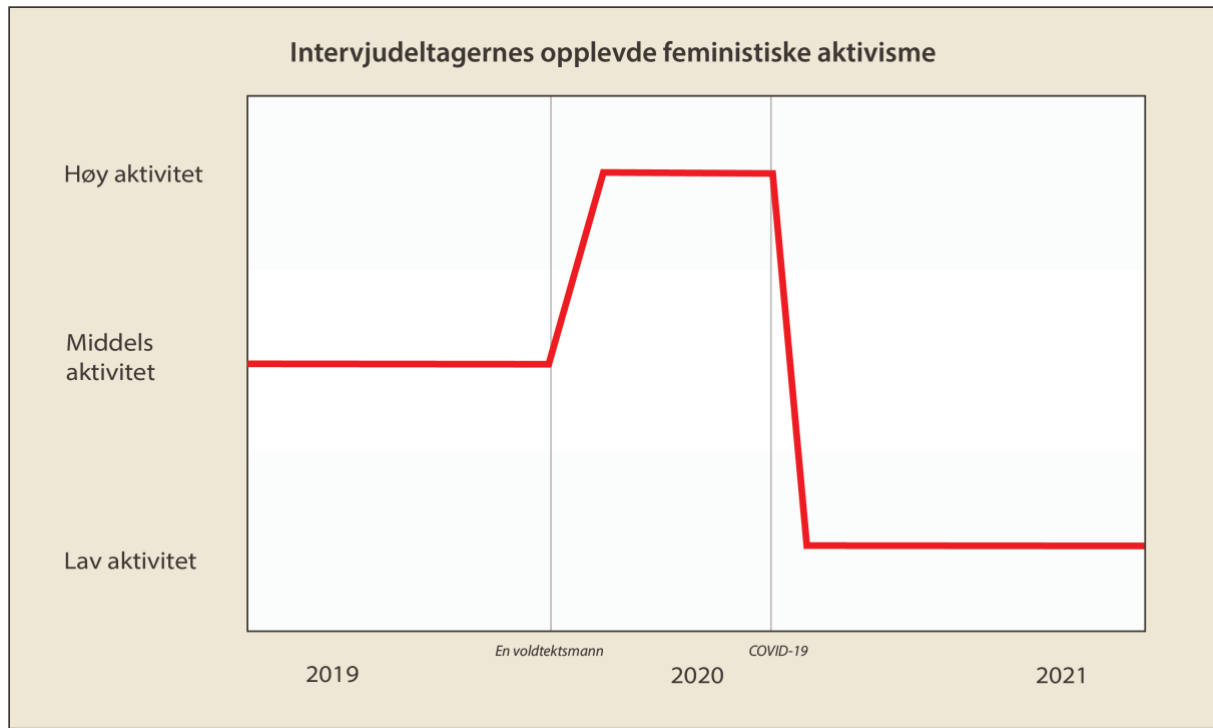
feministiske aktivismen har utviklet seg gjennom året som har gått. Først opp, så «boom» og rett ned. Denne beskrivelsen oppsummerer intervjudeltagernes felles forståelse av hvordan pandemien satte stopper for den feministiske aktivismen. Mange av de intervjuede uttrykker bekymring for hvordan mange kvinner i denne perioden ble innesperret med sine overgripere, og trekker frem at behovet for feministisk aktivisme er større enn aldri før. I tillegg til denne bekymringen meddeler Victoria at kvinnene ikke lenger kan uttrykke sin frustrasjon åpenlyst:

Vi har sittet innestengt i et år, og vi betrakter oss selv som aktivistkvinner. Så hva skal vi gjøre? Altså, på hvilken måte skal vi aksjonere? Nå, gjennom internett med hashtags og alt det der. Men til slutt tror jeg i det minste at å gå ut på gatene og protestere gir en symbolsk følelse av oppreisning for oss. Så det er viktig også, ikke sant. Jeg mener, [...] når noen forsvinner og du ikke kan gå ut og rope navnet hennes på gaten, så føler du at du ikke gjør noe, og at de bare tok henne og ingen brydde seg, ikke sant. Så jeg tenker at det i følelsesmessig forstand også skader oss. Å føle at vi nå ikke gjør noe for noen, samtidig som vi forsøker å holde oss i live. (Victoria)

I dette sitatet kommer det tydelig frem at feministisk demonstrasjon innebærer mer enn et entydig mål om å nedbygge patriarkatet, da Victoria uttrykker en følelse av hjelpeløshet, og mangel på emosjonell oppreisning som følge av lav feministisk aktivisme. Demonstreringen er også viktig for å skape oppmerksomhet overfor kvinner som forsvinner, blir kidnappet eller drept. Samtidig har protestene også en funksjon av å skape en følelse av oppreisning for kvinne, som illustrert i det *abstrakte rommet*. Flere av intervjudeltagerne viser til den samme frustrasjonen av å være innesperret, da situasjonen har fratatt dem muligheten til å delta i den offentlige sfære på grunn av smitterisikoen dette medfører.

Basert på intervjudeltagernes holdninger til pandemien er det mulig å observere deres skuffelse over at «kvinner rettigheter ble plassert i siste rekke», samtidig som de viser forståelse for situasjonen som pandemien har ført til. Intervjudeltagernes empatiske holdninger kommer frem gjennom utsagn som viser bekymring overfor de som er rammet hardest av pandemien. Intervjudeltagerne trekker også frem behovet for å rette oppmerksomheten til voldsofrene gjennom feministisk demonstrasjon, så vel som følelsen av personlig oppreisning. Til sammen er det tydelig at kvinnene har mindre mulighet for deltagelse i den offentlige sfæren, som virker devaluerende for kvinnenens opplevelse av seg selv som politiske subjekt (Segato, 2016b). I Chile har pandemien også satt kvinnene tilbake i et fysisk rom med ansvar for befolkningens helse, gjennom nettverk som *las ollas comunes*. Kvinnene går med dette rett i posisjonen de har fått tildelt i det patriarkalske samfunnet, nederst i den omvendte pyramiden, hvor de løfter resten av samfunnet (Segato, 2016b). Maktstrukturene er ikke bare opprettholdt under

pandemien, men også vedlikeholdt av samfunnet og kvinnene selv. Kvinnenes beskrivelse av den feministiske aktivismen i deres respektive land viser at det også var mye feministisk bevegelse også før den studerte bevegelsen.

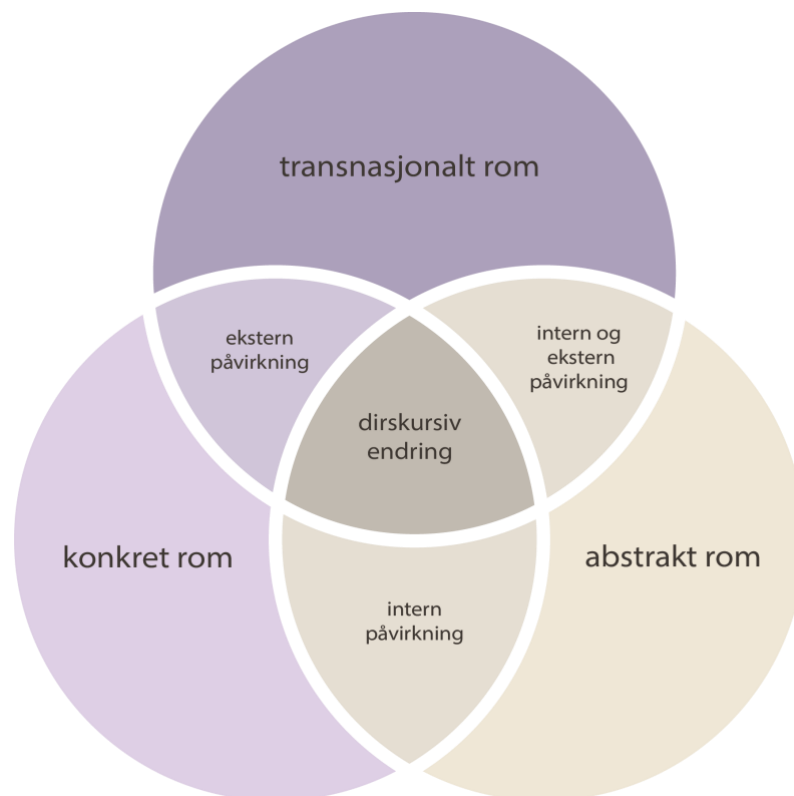
Figur 3: Tidsperspektiv for intervjudeltagernes opplevde grad av feministisk aktivisme

Figur 3 illustrerer hvordan intervjudeltagerne beskriver sin opplevelse av den feministiske aktivismen, som både i Chile og Mexico var et veletablert element i kvinnenes virkelighet før *En voldtektsmann* oppstod. Likevel har jeg tolket denne allerede eksisterende aktivismen i forkant av *En voldtektsmann* til middels, basert på intervjudeltagernes beskrivelse av bevegelsen som en «eksplosjon» av engasjement og bevegelsens transnasjonale omfang (Fabra, 2019). Koronapandemien førte deretter til et brått avbrudd i den pågående feministiske aktivismen tidlig i 2020. Under pandemien har intervjudeltagerne registrert få fysiske feministiske demonstrasjoner, men noen av dem har observert aktivisme på sosiale medier.

4.5 Rommene: en diskursiv endring

Begrepet om *rommet* går igjen i kvinnenes fortellinger og fremtrer som det *konkrete*, *abstrakte* og *transnasjonale rommet*. Rommene har særegne trekk som representerer spesifikke mekanismer i *En voldtektsmann*. Det *konkrete rommet* er den geografisk avgrensede området hvor kvinnene uttrykker sine ytringer og frustrasjon i verbal og fysisk form. I dette rommet fremtrer intervjudeltagernes plassering i den *feministiske sirkel* (det kvinnelige fellesskapet),

og deres holdninger til hvem som inngår i denne. I dette rommet fremtrer også kvinnenes fysiske fellesskap og fremføringens komposisjon og budskap som et vesentlig virkemiddel i protesten mot de patriarkalske samfunnsstrukturene. Det *abstrakte rommet* innebærer de emosjonelle båndene som knyttes i det *konkrete rommet*, hvor intervjudeltagerne erfarer ulike indre opplevelser. Bevegelsens transnasjonale aspekt fører til fremveksten av det *transnasjonale rommet*. I dette rommet fremtrer betydningen av det globale søsterskapet til en styrket legitimering for intervjudeltagernes opplevelse med egen feministisk aktivisme. I figur 4 illustrerer jeg hvordan samspillet mellom *rommene* fungerer i praksis.

Figur 4: Samspillet mellom det konkrete, abstrakte og transnasjonale rommet

På bakgrunn av intervjudeltagernes beskrivelser hevder jeg at koblingen mellom det *konkrete* og *abstrakte rommet* har ført til intern påvirkning hos deltagerne i *En voldtektsmann*, da de fleste intervjudeltagerne beskriver indre opplevelser i forbindelse med å være fysisk til stede på fremføringen. Intervjudeltagernes beskrivelser illustrerer hvordan kvinnene har hatt positive og negative opplevelser i den *feministiske sirkelen*. Intervjudeltagerne forteller om følelser av skepsis, eksklusjon, tilhørighet, befrielse eller trygghet. Videre argumenterer jeg for at koblingen mellom det *konkrete* og *transnasjonale rommet* har ført til ekstern påvirkning, i form av et utvidet søsterskap og økt mobilisering av kvinner. Dette viser også til at Lagardes (2006)

teori om søsterskap fungerer i praksis, hva angår kvinnenes evne til å skape bånd til enda flere kvinner. Hvorvidt disse båndene er basert på et ensartet mål om å bekjempe de patriarkalske strukturene, kan derimot diskuteres da flere av intervjudeltagerne opplever at flere kvinner deltar på 'feil' grunnlag. Likevel har fremføringens konkrete budskap bidratt til at kvinnene formidler sine uttalelser i den offentlig sfære, utenfor samfunnets etablerte strukturer. På denne måten har samspillet mellom det *konkrete* og *transnasjonale rommet* vært et område for kvinnene som politiske subjekt. Intervjudeltagerne trekker også frem opplever og holdninger som viser til marginalisering av enkelte kvinner i den *feministiske sirkel*, basert på tilhørighet til feministisk kollektiv og sosial klasse, så vel som etnisk bakgrunn og kjønnsidentitet. Den eksterne påvirkningen kommer også til syne idet kvinnene opplever økt motstand fra mennenes side, i form av stigmatisering og mobilisering av trakassering. Samspillet mellom det *transnasjonale* og *abstrakte* rommet synes å ha ført til en indre og ekstern påvirkning, da den globale spredningen har bidratt til større oppmerksomhet rundt den feministiske bevegelsens formål, og som potensielt kan bidratt til bevissthet i en befolkning utenfor den *feministiske sirkelen*. Den indre påvirkningen baseres på intervjudeltagernes opplevelse av at deres deltagelse i den feministiske bevegelsen blir anerkjent og legitimert.

Intervjudeltagernes opplevelse av undertrykkelse og devaluering av den *konkrete* og *abstrakte mannen* tyder på at kvinnene ikke har opplevd strukturelle endringer i samfunnet de er en del av. Tvert imot viser opplevelsene til et klart bilde av kvinnene som bærere for samfunnsstrukturen, nederst i det Segato (2016b) beskriver som en omvendt maktpyramide. Funnene i denne studien viser derimot at bevegelsen har påvirket til diskursiv endring i samfunnene som intervjudeltagerne er en del av. Denne antagelsen er basert på intervjudeltagerens opplevelser med at *En voldtektsmann* har ført til økt bevissthet og holdningsendringer både hos kvinnene selv, og personer i deres nære relasjoner. Kvinnenes tendenser til å ta avstand fra personer med mannsjåvinistiske holdninger vil også underbygge denne antagelsen. Den diskursive endringen tyder derfor på en endring i språk og holdninger som følgelig vil kunne være med å anerkjenne kvinnens stemme i den offentlige sfære.

5 Konklusjon

Formålet med masteroppgaven var å få dypere innsikt i hvordan mexicanske og chilenske kvinner har opplevd konteksten, utviklingen og resultatet av bevegelsen *En voldtektsmann på din vei*. Innledningsvis presenterte jeg den generelle politiske og sosiale situasjonen som kvinner står ovenfor i Chile og Mexico, hvor det tydelig kommer frem at kvinner i disse landene opplever ulike former for kjønnsbasert vold, med kvinnedrap som den mest brutale følgen. Kvinnenes svar på disse voldelige forholdene har vært å protestere med feministisk aktivisme. I denne studien har jeg belyst flere sider av mexicanske og chilenske kvinners opplevelse med utviklingen av den studerte bevegelsen, de kontekstuelle forholdene som bevegelsen oppstod i og aktørene som utøver vold mot kvinnene. Som teoretisk rammeverk for oppgaven har jeg benyttet meg av Segatos (2016a) beskrivelse av patriarkalske strukturer i det latinamerikanske samfunnet, som en mulig forklaring på hvordan kvinnene marginaliseres. Jeg har også benyttet Lagardes (2006) definisjon av søsterskapet som grunnlag for å synliggjøre disse maktstrukturene, som følgelig har bidratt til beskrivelser av hvordan fellesskapet av kvinner synes å utvikle seg i utøvelsen av *En voldtektsmann*. Ved å ta utgangspunkt i de affektive sidene ved forskningen, har jeg forsøkt å bevare intervjudeltagernes opprinnelige essens i hva den feministiske bevegelsen dreier seg om (Gherardi, 2019; Smith & Osborn, 2015). Dette har ledet meg til funnene som fremtrer i denne studien.

Først og fremst vil jeg trekke frem poenget om at bevegelsen synes å ha bidratt til et utvidet søsterskap, basert på bevegelsens store oppslutning av kvinnelig deltagelse, og kvinnenes opplevelse med fremføringen som en frigjørende og trygghetsskapende begivenhet. Det transnasjonale aspektet viser til økt legitimering av kvinnenes opplevelse av deres feministiske aktivisme, som har bidratt til kvinnenes opplevelse av seg selv som politiske subjekt i den offentlige sfæren. Kvinnene viser også til opplevelser av hvordan bevegelsen har påvirket dem til å ta avstand fra personer med sexistisk atferd, samtidig som de har opplevd holdningsendringer hos aktører i deres nære relasjoner. Disse opplevelsene er også det som har vært grunnlag for identifiseringen av et *konkret, abstrakt og transnasjonalt rom* i kvinnenes fortellinger. I sum bidrar deres beretninger til min antagelse om at *En voldtektsmann* har ført til en diskursiv endring i form av språk og holdninger hos intervjudeltagerne og nettverket deres. Funnene viser til kvinnens opplevelse av seg selv som politiske subjekter, og større aksept for kvinners rettigheter enn tidligere, og det vil være nærliggende å tro at en eksternalisering av slike holdninger på sikt vil kunne bidra til strukturelle endringer.

Selv om bevegelsen har ført til et utvidet søsterskap, kan styrken av dette derimot diskuteres da et slik fellesskap i utgangspunktet bør bygge på gjensidig respekt og annerkjennelse mellom kvinnene (Lagarde, 2012). I det kvinnelige fellesskapet som utgjør den *feministiske sirkelen*, finnes det flere faktorer som bidrar til differensieringer mellom kvinnene. Dette har følgelig bidratt til at enkelte føler seg ekskludert fra den *feministiske sirkelen*, da rasialiserte kvinner, transkvinner og kvinner fra lavere sosiale klasser, ikke passer inn i formene for middelklassens definisjon for hva som er en 'akseptabel' kvinne (hooks, 2000; Lorde, 1984). For enkelte kvinner er det derfor mulig å se deres møte med den *feministiske sirkelen* som en dobbelt marginalisering. Marginaliseringen er dobbel fordi kvinnene allerede opplever å være marginalisert fra den offentlige sfæren, hvor det mannlige opptrer som referansepunkt for det generelle og allmenne subjekt (Beauvoir, 1949/2000; Segato, 2016b). De fleste intervjudeltagerne viser for øvrig til at søsterskapet i *En voldtektsmann* har bidratt til en følelse av tilhørighet og sikkerhet i ellers utrygge omgivelser. Til tross for segregeringen som oppstår innad i den *feministiske sirkelen* og motstanden som kvinnene opplever, har den fysiske sammenkomsten av søsterskapet i det *konkrete rommet*, sammen med det klare budskapet i fremføringen *En voldtektsmann*, ført til et rom for politisk deltagelse i den offentlige sfæren.

Gjennomgående i intervjuene referer kvinene til oppfatninger av vold gjennom beskrivelser av det jeg har valgt å kalle for den *konkrete* og *abstrakte mannen*. Vold utført av den *konkrete mannen* består av handlinger utført av personer som kvinnene har et personlig forhold til, og som følgelig har direkte og personlig påvirkning på dem. På den andre siden fremtrer den *abstrakte mannen* som består av aktører som fyller bestemte posisjoner, og beskytter og skjuler voldshandlingene som utføres av den *konkrete mannen*. De fleste intervjudeltagerne beskriver kjønnsbasert vold som intim vold utført av den *konkrete mannen*, heller enn offentlig vold utført av den *abstrakte mannen* som strategi for opprettholdelse av patriarkalske maktstrukturer. Segatos (2018) forståelse av kjønnsbasert vold som resultat av det *maskuline mandat* og *grusomhetens pedagogikk*, vil dermed kunne oppfattes som et usynlig filter over det kvinnene opplever som personlig fornærmende og devaluerende handlinger. Selv om intervjudeltagerne har beskrevet mange situasjoner av intim vold, har de også gjort grundige refleksjoner rundt problematikken om de patriarkalske strategiene som ligger til grunn for disse. Med fremføringens konkrete budskap som evner å knytte det personlige til det politiske, er det grunn til å tro at bevegelsen *En voldtektsmann* har hatt en positiv innvirkning på det feministiske prosjektet, da bevegelsen har mobilisert til deltagelse og økt bevissthet blant kvinnene.

De patriarkalske strukturene og koronapandemien synes likevel å være en trussel for kvinnenes ønske om strukturelle endringer. Det kommer tydelig frem i intervjudeltagernes fortellinger at fremføringen *En voldtektsmann* synes å ha bidratt til enda en plattform for utøvelse av mannssjåvinistiske holdninger ovenfor kvinnene. Intervjudeltagerne forteller om opplevelser med stigmatisering fra den øvrige befolkningen, og opplever å få merkelapper som «feminazi», «gale» og «overdrevne», som fører til en marginalisering av kvinner fra den offentlige sfæren som mindreverdige subjekter (Segato, 2016b). Stigmatiseringen viser til en synlig strategi som bidrar til undertrykkelse av kvinnene. Samtidig har koronapandemien ført til at spørsmål om kvinners rettigheter har blitt satt i siste rekke, som igjen fremstår som en forlengelse av kvinnenes opplevelse som undertrykte og mindreverdige individ. Spesielt i Chile fremkommer det at kvinnene arbeider frivillig for å sørge for bedret helsetilstand i befolkningen, som igjen bidrar til en aktiv reproduksjon av kvinnen som det nederste leddet i den omvendte maktpyramiden (Segato, 2016b). Uavhengig av områdene de kommer fra, opplever kvinnene å være en del av et mannsdominert samfunn, og viser til tilfeller av intim og offentlig vold som preger kvinnene i ulik grad. Likevel er det viktig å trekke frem at kvinnenes opplevelser med motstand ikke er ensbetydende med at maktbildet ikke kan endres, da feministisk protest gjør kvinnene til strategiske spillere i kampen mellom viljer (Foucault, 1994). På denne måten er det mulig å påstå at *En voldtektsmann* har bidratt til å rokke ved maktstrukturenes fundament, som i hovedsak består av kvinnene.

Jeg har forsket på en bevegelse som utspilte seg i forkant av en verdensomspennende pandemi. På dette grunnlag kan det være utfordrende å argumentere for at funnene i denne oppgaven vil være overførbare til lignende situasjoner, da pandemier ikke har som vane å dukke opp særlig ofte. Følgelig vil jeg påstå at bevegelsen kan bidra til gjenkjennelige mønstre for andre lignende bevegelser sett bort fra pandemiens påvirkning. På bakgrunn av Segatos (2016b) påstand om at den *uformelle krigen mot kvinnene* utspiller seg sørover fra Mexico, er det mulig å hevde at kvinner fra latinamerikanske land i *noen grad* vil oppleve de samme kontekstuelle forholdene som intervjudeltagerne, og derfor også kunne kjenne seg igjen i beskrivelse som er gjort i denne studien. Gitt at bevegelsen innehar lignende karakteristikker som *En voldtektsmann*, argumenterer jeg for at utviklingen av bevegelsen, før pandemien oppstod, vil kunne overføres til andre lignende feministiske bevegelser i Latin-Amerika. Selv om jeg ikke konkluderer med bastante regelmessigheter for sosial interaksjon, så *kan* jeg konkludere med at den kjente tredjebølgens feminismeslagord fortsatt gjør seg gjeldene: Det personlige er og forblir politisk!

5.1 Veien videre

I fremtidige studier hadde det vært interessant å gå mer i dybden på hvordan den feministiske kvinnekollektivene manøvrer seg i samfunnsbildet, og hvilken påvirkning disse har på sine deltagere og ikke-deltagere. Basert på studiens funn ville det også vært interessant å se nærmere på et spesifikt område, for å kunne avdekke mer spesifikke samfunnsmønstre enn det jeg har hatt mulighet til i denne oppgaven. Det ville også vært fruktbart å intervjuere menn, og analysere deres forhold til det *maskuline mandat*, og hvilket syn de har på nåtidige feministiske bevegelser. Et annet interessant aspekt ved protesten, er dens enorme spredning, og på hvilket grunnlag fremføringen har spredt seg. Ikke bare i Latin-Amerika, men også på verdensbasis. Er det slik at alle som har gjennomført fremføringen gjør det på samme premisser som i Latin-Amerika? Har det seg slik at de fleste kvinner kjenner seg igjen, og derfor har deltatt? Eller har den blitt utført i solidaritet med spesielt utsatte deler av verdensbefolkningen? Først og fremst ser jeg frem til kvalitative studier utført av latin-amerikanske borgere, som ville kunne gi en enda mer nøyaktig tolkning av *En voldtektsmann*.

Referanser

- Agostini, S. (2021, 07.03). *Así es como la ropa puede ser un poderoso símbolo de protesta*. Vogue. Hentet 21.05 fra <https://www.vogue.mx/estilo-de-vida/articulo/un-violador-en-tu-camino-protesta-feminista-codigos-de-vestuario>
- Arbat, S. (2020, 06.03). *Por qué el color violeta es el verdadero símbolo de la marcha feminista del Día de la Mujer*. La Vanguardia. Hentet 21.05 fra <https://www.lavanguardia.com/de-moda/feminismo/20180306/441315715416/dia-mujer-8-marzo-huelga-feminista-color-violeta.html>
- BBC News Mundo. (2019, 05.12). *"Las Tesis senior": cómo la broma de hacer una versión para mayores de 40 de "Un violador en tu camino" se convirtió en un multitudinario evento en Chile*. BBC News Mundo. Hentet 21.05 fra <https://www.bbc.com/mundo/noticias-america-latina-50668283>
- Bidaseca, K. (2011). "Mujeres blancas buscando salvar a mujeres color café": desigualdad, colonialismo jurídico y feminismo postcolonial. *Andamios*, 8(17), 61-89. <https://www.redalyc.org/articulo.oa?id=62821337004>
- Bowen, G. A. (2008). Naturalistic inquiry and the saturation concept: a research note. *Qualitative research*, 8(1), 137-152. <https://doi.org/10.1177/1468794107085301>
- Cadena, K. (2021). Performance feminista "un violador en tu camino": El cuerpo como territorio de resistencia y subversiva resignificación. *Encartes*, 4(7), 265-291. <https://doi.org/10.29340/en.v4n7.179>
- Coordinación Nacional Red Chilena contra la Violencia hacia las Mujeres. (2020). *Dossier informativo: 2019 - 2020 Violencia contra mujeres en Chile*. <http://www.nomasviolenciacontramujeres.cl/wp-content/uploads/2020/08/dossier-red-corre.pdf>
- de Beauvoir, S. (2000). *Det annet kjønn* (B. Christensen, Overs.; T. Moi, Red.). Pax. (Opprinnelig utgitt 1949)
- Díaz Berr, X., Mauro Cardarelli, A., Ansoleaga Moreno, E. & Toro Cifuentes, J. P. (2017). Violencia de género en el trabajo en Chile. Un campo de estudio ignorado. *Ciencia & trabajo*, 19(58), 42-48. <https://doi.org/10.4067/S0718-24492017000100042>
- El Universal. (2019, 29.11). *Feministas llegan al Zócalo para realizar performance "El violador eres tú"*. El universal Metrópoli. Hentet 18.05 fra

- <https://www.eluniversal.com.mx/metropoli/feministas-llegan-al-zocalo-para-realizar-performance-el-violador-eres-tu>
- Fabra, I. (2019). *Mapa mundial de "Un violador en tu camino": 194 localidades en 40 países; México lo ha representado 37 veces* [Kart]. Etcétera.
<https://www.etcetera.com.mx/internacional/mapa-mundial-violador-tu-camino/>
- Foucault, M. (1994). *Seksualitetens historie : 1 : Viljen til viden* (S. Gosvig Olesen, Overs.). Det lille Forlag.
- Franco, L. (2020, 07.03). 'Un violador en tu camino', el himno feminista global, suena en la Plaza Mayor de Madrid. El País Verne. Hentet 18.05 fra
https://verne.elpais.com/verne/2020/03/07/articulo/1583594749_227509.html
- Geertz, C. (2008). *Thick description: Toward an interpretive theory of culture*. Routledge.
- Gherardi, S. (2019). Theorizing affective ethnography for organization studies. *Organization*, 26(6), 741-760. <https://doi.org/10.1177/1350508418805285>
- Giménez Lorenzo, C. (2019, 21.12). *El mapa que muestra el impacto global de 'Un violador en tu camino', el himno feminista que comenzó en Chile*. El Diario. Hentet 18.05 fra
https://www.eldiario.es/internacional/muestra-pacto-global-violador-camino_1_1181637.html
- Goffman, E. (1974). *Vårt rollespill til daglig : en studie i hverdagslivets dramatik*. Dreyers forlag.
- Goffman, E. (1975). *Stigma : om afvigerens sociale identitet*. Nordisk forlag.
- Gutiérrez, S. (2019, 05.12). *El significado de "Un violador en tu camino", el himno feminista que recorre el mundo y llegará a Jujuy*. TodoJujuy. Hentet 18.05 fra
<https://www.todojujuy.com/sociedad/el-significado-un-violador-tu-camino-el-himno-feminista-que-recorre-el-mundo-y-llegara-jujuy-n129036>
- Holst, C. (2009). *Hva er feminisme*. Universitetsforlaget.
- Holstein, J. A. & Gubrium, J. F. (2016). Narrative practice and the active interview. I D. Silverman (Red.), *Qualitative research*. Sage Publications.
- hooks, b. (2000). *Feminist theory : from margin to center* (2. utg.). Pluto Press.
- Instituto Nacional de Estadística y Geografía (INEGI). (2017). *Encuesta Nacional sobre la Dinámica de las Relaciones en los Hogares(ENDIREH) 2016*. Hentet 19.05 fra
https://www.inegi.org.mx/contenidos/programas/endireh/2016/doc/endireh2016_presentacion_ejecutiva.pdf

- Kalfoss, I. G. (2019). *Meksikanere i møte med Norge: En kvalitativ studie av meksikaneres konfrontasjon med fordommer og stereotyper i Norge* [Bacheloroppgave, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet]. Institutt for sosiologi og statsvitenskap.
- Kvale, S. (1996). *Interviews : an introduction to qualitative research interviewing*. Sage Publications.
- Kvale, S., Brinkmann, S., Anderssen, T. M. & Rygge, J. (2015). *Det kvalitative forskningsintervju* (3. utg.). Gyldendal akademisk.
- Lagarde, M. (1992). Enemistad y sororidad: hacia una nueva cultura feminista. *Isis Internacional, Ediciones de las mujeres*, 17, 55-81.
- Lagarde, M. (2006). Pacto entre mujeres: Sororidad. *Aportes para el debate*, 123-135.
- Lagarde, M. (2012). *El feminismo en mi vida: hitos, claves y utopías*. Inmujeres DF.
- LasTesis. (2019). *Un violador en tu camino* [Kunstnerisk fremføring].
<https://letraschile.com/colectivo-lastesis/un-violador-en-tu-camino>
- Lerner, G. (1986). *The creation of patriarchy*. Oxford University Press.
- Leseth, A. B. & Tellmann, S. M. (2014). *Hvordan lese kvalitativ forskning?* Cappelen Damm akademisk.
- Lincopi, C. A. & Recabarren, J. L. R. (2020). Introducción al dossier: Chile, hasta que la dignidad se haga costumbre. Movilización social, proceso constituyente y horizontes de posibilidad post 18 de octubre. *Aletheia*, 10(20).
- Lorde, A. (1984). *Sister outsider : essays and speeches*. Crossing Press.
- Martin, D. & Shaw, D. (2021). Chilean and Transnational Performances of Disobedience: LasTesis and the Phenomenon of Un violador en tu camino. *Bulletin of Latin American Research*. <https://doi.org/10.1111/blar.13215>
- Martínez Prado, H. (2019, 01.12). *Galería: Llega himno feminista mundial a Juárez*. El Diario mx. Hentet 18.05 fra <https://diario.mx/juarez/galeria-llega-himno-feminista-mundial-a-juarez-20191201-1594654.html>
- Mueses Flores, M. N. & Nolivos Garzón, M. B. (2021). *Ciberviolencia machista en el performance “Un Violador en tu Camino” de la red social Tik Tok* [Bacheloroppgave, Universidad Politécnica Salesiana]. <http://dspace.ups.edu.ec/handle/123456789/19877>
- Neumann, I. B. (2002). Forord. I M. Foucault, *Forelesninger om regjering og styringskunst*. (I. B. Neumann, Overs.). Cappelen akademisk.

- Pais, A. (2019, 06.12). *Las Tesis sobre "Un violador en tu camino": "Se nos escapó de las manos y lo hermoso es que fue apropiado por otras"*. BBC News Mundo. Hentet 05.05 fra <https://www.bbc.com/mundo/noticias-america-latina-50690475>
- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative research and evaluation methods* (Bd. 3). Sage Publications.
- Riessman, C. K. (1993). *Narrative analysis*. Sage Publications.
- Rodríguez, D. (2019, 28.11). *Ellas son las chilenas que crearon 'Un violador en tu camino'*. Verne El País. Hentet 18.05 fra https://verne.elpais.com/verne/2019/11/28/mexico/1574902455_578060.html
- Rojas, F. (2017). *Theory for the working sociologist*. Columbia University Press.
- Roulston, K. (2010). Considering quality in qualitative interviewing. *Qualitative research*, 10(2), 199-228.
- Rzadkowska, J. (2020). *katarsis - psykoanalyse*. Store norske leksikon. Hentet 16.05 fra https://snl.no/katarsis_-_psykoanalyse
- Secretariado Ejecutivo del Sistema Nacional de Seguridad Pública. (2020). *Información sobre violencia contra las mujeres*. https://drive.google.com/file/d/1RHUjFfoAgeft_iaAGgXliPvvgRfPT9b/view
- Segato, R. L. (2014). Las nuevas formas de la guerra y el cuerpo de las mujeres. *Sociedade e Estado*, 29(2), 341-371. <https://doi.org/10.1590/S0102-69922014000200003>
- Segato, R. L. (2016a). *La guerra contra las mujeres*. Traficantes de sueños.
- Segato, R. L. (2016b). Patriarchy from margin to center: Discipline, territoriality, and cruelty in the apocalyptic phase of capital. *South Atlantic Quarterly*, 115(3), 615-624. <https://doi.org/10.1215/00382876-3608675>
- Segato, R. L. & McGlazer, R. (2018). A Manifesto in Four Themes*. *Critical Times*, 1(1), 198-211. <https://doi.org/10.1215/26410478-1.1.198>
- Serafini, P. (2020). 'A rapist in your path': Transnational feminist protest and why (and how) performance matters. *European journal of cultural studies*, 23(2), 290-295. <https://doi.org/10.1177/1367549420912748>
- Skilbrei, M.-L. (2019). *Kvalitative metoder : planlegging, gjennomføring og etisk refleksjon*. Fagbokforlaget.

- Smith, J. A. & Osborn, M. (2015). Interpretative phenomenological analysis as a useful methodology for research on the lived experience of pain. *British Journal of Pain*, 9(1), 41-42. <https://doi.org/10.1177/2049463714541642>
- Smith, J. A. & Shinebourne, P. (2012). Interpretative phenomenological analysis. I H. Cooper, P. M. Camic, D. L. Long, A. T. Panter, D. Rindskopf & K. J. Sher (Red.), *APA handbook of research methods in psychology, Vol. 2. Research designs: Quantitative, qualitative, neuropsychological, and biological* (s. 73–82). American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/13620-005>
- Thagaard, T. (2018). *Systematikk og innlevelse : en innføring i kvalitative metoder* (5. utg.). Fagbokforlaget.
- Tjora, A. (2017). *Kvalitative forskningsmetoder i praksis* (3. utg.). Gyldendal akademisk.
- van Nes, F., Abma, T., Jonsson, H. & Deeg, D. (2010). Language differences in qualitative research: is meaning lost in translation? *European Journal of Ageing*, 7(4), 313-316. <https://doi.org/10.1007/s10433-010-0168-y>
- Vásquez Mejías, A. M. (2015). Femicidio en Chile, más que un problema de clasificación. *URVIO. Revista Latinoamericana de Estudios de Seguridad*, (17), 36-47. <https://doi.org/10.17141/urvio.17.2015.2006>
- Vassenden, A. (2018). Produktive anomalier. *Norsk sosiologisk tidsskrift*, 2(2), 145-163. <https://doi.org/10.18261/issn.2535-2512-2018-02-03>

Vedlegg 1: Sangteksten - *En voldtektsmann på din vei*

Un violador en tu camino (spansk)	En voldtektsmann på din vei (norsk)
<p>El patriarcado es un juez que nos juzga por nacer, y nuestro castigo es la violencia que no ves.</p> <p>El patriarcado es un juez que nos juzga por nacer, y nuestro castigo es la violencia que ya ves.</p> <p>Es feminicidio. Impunidad para mi asesino. Es la desaparición. Es la violación.</p> <p>Y la culpa no era mía, ni dónde estaba ni cómo vestía. Y la culpa no era mía, ni dónde estaba ni cómo vestía. Y la culpa no era mía, ni dónde estaba ni cómo vestía. Y la culpa no era mía, ni dónde estaba ni cómo vestía.</p> <p>El violador eras tú. El violador eres tú. Son los pacos, los jueces, el Estado, el presidente.</p> <p>El Estado opresor es un macho violador. El Estado opresor es un macho violador. El violador eras tú. El violador eres tú.</p> <p>Duerme tranquila, niña inocente, sin preocuparte del bandolero, que por tu sueño dulce y sonriente vela tu amante carabinero.</p> <p>El violador eres tú. El violador eres tú. El violador eres tú. El violador eres tú.</p>	<p>Patriarkatet er en dommer som dømmer oss for å være født, og vår straff det er volden du ikke ser.</p> <p>Patriarkatet er en dommer som dømmer oss for å være født, og vår straff Det er volden du allerede ser.</p> <p>Det er kvinnedrap Straffrihet for morderen min. Det er forsvinningen. Det er voldtekt.</p> <p>Og skylden var ikke min, heller ikke hvor jeg var eller hvordan jeg kledde meg. Og skylden var ikke min, heller ikke hvor jeg var eller hvordan jeg kledde meg. Og skylden var ikke min, heller ikke hvor jeg var eller hvordan jeg kledde meg. Og skylden var ikke min, heller ikke hvor jeg var eller hvordan jeg kledde meg.</p> <p>Voldtektsmannen var deg. Voldtektsmannen er deg. Det er politiet, dommerne, staten, Presidenten.</p> <p>Den undertrykkende staten er en mannlig voldtektsmann. Den undertrykkende staten er en mannlig voldtektsmann. Voldtektsmannen var deg. Voldtektsmannen er deg.</p> <p>Sov fredelig, uskyldig jente, uten å bekymre deg for banditten, som for din søte og smilende drøm våker din kjære politimann</p> <p>Voldtektsmannen er deg. Voldtektsmannen er deg. Voldtektsmannen er deg. Voldtektsmannen er deg.</p>

Vedlegg 2: Intervjuguide (norsk)

Introduksjonsspørsmål

- Hvor er du fra?
- Hvor gammel er du?
- Hva jobber du med/studerer du?

Frivillig engasjement

- Hvordan holder du deg oppdatert på det som skjer i samfunnet?
- Er du medlem/aktiv i noen organisasjon/forening/frivillig arbeid? Hvilke og hvorfor?
 - Når ble du medlem/aktiv og hvorfor?
- Er du aktiv i noen gruppe/fora på nett? (facebook, twitter, instagram etc.)
 - Hvilken gruppe/fora og hvorfor?
- Ser du deg selv som aktivist, feminist eller ingen av disse?
- Hva assosierer du med ordet feminist?

Refleksjonsspørsmål

Situasjonen før fremføringen

- Hvordan ser du situasjonen til kvinnene i landet ditt før fremføringen ble utført?
- I hvilken grad opplevde du engasjement rundt kvinners rettigheter før fremføringen tok sted? Hos deg selv og ellers i samfunnet?

Den aktuelle bevegelsen

- Hvor i landet deltok du i fremføringen?
- Hvordan fikk du vite om fremføringen?
- Hvordan ble fremføringen du tok del i organisert?

Informanten og bevegelsen

- Kan du fortelle meg hvordan du opplevde fremføringen fra begynnelse til slutt? Beskriv gjerne hva du tenkte, følte og hvordan atmosfæren, menneskene og den samlede opplevelsen var.
- Hva handler fremføringen om for deg? Hva er budskapet?
- Hva var det som fikk deg til å bli med i fremføringen?
- Kjenner du mange som deltok i fremføringen?
 - I hvilken grad tror du at dette påvirket deg til at du også ble med i fremføringen?

- Hvilke typer personer observerte du at deltok i fremføringen?
- Hvordan reagerte de rundt deg (familie, partner, venner) på at du ble med i protesten? (positivt/negativt - opplevelser)
- Har din deltakelse bidratt til å endre holdningen din til kvinnesituasjonen i landet ditt? På hvilken måte?
- Var du noen gang redd i forbindelse med å delta på fremføringen? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Hvem håper du å nå frem til ved å delta i bevegelsen?
 - Hvorfor er det viktig for deg at den budskapet når denne/disse aktørene?

Innholdet i bevegelsen

- Hvordan tolker du teksten som synges i teksten?
- Hvilke tanker har du om koreografien i bevegelsen? Hva betyr koreografien for deg?
- Hva hadde du på deg under bevegelsen? Hadde dette betydning for bevegelsens innhold?
- Hvilke rekvisitter tok du i bruk under protesten og hvorfor?
- Hvilket tilbehør observerte du som andre mennesker i forestillingen brukte?

Omgivelser

- Har du **sett eller deltatt** i flere bevegelser etter denne fremføringen? Hvilke og hvorfor?
- Har du observert en endring i lover, regler eller forskrifter etter fremføringen tok sted?
- Har noen behandlet deg annerledes etter fremføringen tok sted? (Bedre eller verre)
- Har du observert holdningsendringer hos de rundt deg, eller i samfunnet generelt, etter at bevegelsen fant sted? På hvilken måte merker du det?

Avrundning

- Er det noe jeg ikke har spurt om som du vil nevne?

Vedlegg 3: Intervjuguide (spansk)

Preguntas de introducción

- ¿De donde eres?
- ¿Cuántos años tienes?
- ¿En qué trabajas o qué estudias?

Participación voluntaria

- ¿Cómo te actualizas sobre lo que está sucediendo en la sociedad?
- ¿Eres miembro/activa de alguna organización/asociación/trabajo voluntario? ¿Cuál?
 - ¿Cuándo te convertiste miembro/activa y por qué?
- ¿Eres activa en algún grupo/foro en internet? (facebook, twitter, instagram, etc.)
 - ¿Qué grupo/foro y por qué?
- ¿Te reconoces como activista, feminista o ninguno de los dos?
- ¿Qué asociaciones tienes con la palabra “feminista”?

Preguntas de reflexión

La situación antes del performance

- ¿Cómo ves la situación de las mujeres en el país antes de que se hiciera ese performance?
- ¿Estabas comprometida con los derechos de las mujeres antes de que pasara el performance? ¿Contigo misma? ¿Con otras partes de la sociedad?

El performance actual

- ¿En qué parte del país participaste en el performance?
- ¿Cómo te enteraste del performance?
- ¿Cómo se organizó el performance en el que participaste?

El informante y el performance

- ¿Me puedes contar cómo experimentaste el performance desde inicio a final? Siéntete libre de describir lo que pensaste, sentiste y cómo estaba el ambiente, la gente y la experiencia en total.
- ¿De qué se trata el performance para ti? ¿Cuál es el mensaje del performance?
- ¿Por qué decidiste unirse en el performance?
- ¿Conoces a otras personas que participaron en el performance?
 - ¿En qué medida crees que esto influyó a que te uniste al performance también?

- ¿Qué tipo de personas observaste que participó en el performance?
- ¿Cómo reaccionaron los que te rodean (familia, pareja, amigos) cuando te uniste al performance? (positivo, negativo - experiencias)
- ¿Ha ayudado la participación a cambiar tu actitud hacia la situación de las mujeres en tu país? ¿En qué manera?
- ¿Alguna vez tuviste miedo de participar en el movimiento? ¿Por qué, o por qué no?
- ¿A quién esperas que llegue el mensaje del movimiento?
 - ¿Por qué es importante para ti que ese mensaje llegue a ese actor?

El contenido del movimiento

- ¿Cómo interpretas el texto que se canta en el movimiento?
- ¿Qué pensamientos tienes sobre la coreografía del performance? ¿Qué significa la coreografía para ti?
- ¿Qué llevabas puesto durante el performance? ¿Tu ropa afectó el contenido del performance?
- ¿Qué accesorios usaste durante la protesta? ¿Qué significaba tenía eso para ti?
- ¿Qué accesorios observaste que usaron otras personas del performance?

Las circunstancias

- ¿Has visto o participado en más movimientos después de este performance? ¿Cuáles y por qué?
- ¿Has observado un cambio en las leyes, reglas o normas después del performance?
- ¿Alguien te ha tratado de manera diferente después del performance? (mejor o peor)
- ¿Has observado cambios en las actitudes de los que te rodean, o en la sociedad en general, después de que tuvo lugar el performance? ¿De qué manera se nota?

Al final

- ¿Hay algo que no te haya preguntado que te gustaría mencionar?

Vedlegg 4: Informasjonsskriv til intervjudeltagere (norsk)

Vil du delta i forskningsprosjektet Kvalitativ undersøkelse av transnasjonal feministisk bevegelse?

Dette er et spørsmål til deg om å delta i et forskningsprosjekt hvor formålet er å få innsikt i deltagelse i og holdninger til den feministiske bevegelsen En voldtektsmann på din vei. I dette skrivet gir vi deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

Som masterstudent ved Institutt for sosiologi og statsvitenskap ved NTNU skal jeg skrive en masteroppgave om den transnasjonale feministiske bevegelsen En voldtektsmann på din vei, som vil innebære en analyse av semistrukturerte dybdeintervjuer av bevegelsens fremføring. Opplysningene samlet inn i oppgaven vil kun brukes i dette prosjektet. Dersom det er aktuelt å bruke opplysninger til annet formål, vil du bli kontaktet.

Målet er å få innsikt i personers opplevelser rundt den feministiske bevegelsen, for å kunne forske på samfunnsmessige mønstre som forklarer bevegelsens oppstandelse og spredning. Jeg håper at arbeidet skal gi mer kulturell innsikt og forståelse på tvers av landegrensener.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Institutt for sosiologi og statsvitenskap ved NTNU er ansvarlig for prosjektet. Prosjektansvarlig og veileder for oppgaven er professor Ulla Forseth.

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Du er kontaktet som informant i dette prosjektet på basis av din deltakelse i den feministiske bevegelsen En voldtektsmann på din vei. Utvalgskriteriene for å delta i undersøkelsen er at den intervjuede:

- Har deltatt i den feministiske bevegelsen En voldtektsmann på din vei
- Er kvinne
- Er mellom 18 og 50 år

Informantene vil bli kontaktet ved hjelp av snøballmetoden. Dette innebærer at informantene er funnet via kontakter jeg allerede har i Mexico og Chile, og vil på denne måten være vilkårlig utvalgt da jeg ikke har noen bakgrunnsinformasjon eller kjennskap til intervjudeltageren. Jeg vil også utlyse masteroppgaven facebookgrupper for den feministiske bevegelsen, for å komme i kontakt med deltagere av bevegelsen. På denne måten vil også informantene være tilfeldig utvalgt, men med kriteriet om at de er knyttet til bevegelsens fora på internett.

Hva innebærer det for deg å delta?

Du blir invitert til et intervju som varer mellom 30 og 45 minutter. Intervjuet vil ta sted på Zoom. Intervjuet vil innebære spørsmål om din bakgrunn for deltagelse i den feministiske bevegelsen, samt dine opplevelser rundt bevegelsen. Intervjuet vil tas opp med en digital lydopptaker, og data anonymiseres.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke samtykket tilbake uten å oppgi noen grunn. Alle dine personopplysninger vil da bli slettet. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

Ditt personvern: hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Vi vil bare bruke opplysningene om deg til formålene vi har fortalt om i dette skrivet. Vi behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket.

Lydopptaket fra intervjuet blir lagret på en SD-minnebrikke. Opptakeren vil på ingen tidspunkt ha tilkobling til internett- eller telenett. Etter opptak bringes opptakeren til instituttets eget transkripsjonsrom, hvor opptaket transkriberes av meg, Ingrid Guldhaug Kalfoss. I transkripsjonen vil opplysninger som kan identifisere deg som person anonymiseres. Dette innebærer at jeg bruker fiktive navn og fremstiller historiene slik at det ikke vil være mulig å spore informasjonen tilbake til deg, både i bearbeidingsfase av data, samt i den ferdigstilte oppgaven.

I bearbeidingsfasen av data er det kun meg selv og min veileder, Ulla Forseth, som vil ha tilgang til datamaterialet. Videre i arbeidet vil masteroppgaven leses av utvalgte medstudenter, samt eksaminator og sensor.

Hva skjer med opplysningene dine når vi avslutter forskningsprosjektet?

Prosjektet skal etter planen avsluttes 07.06.21. Etter transkripsjon slettes innholdet på minnebrikken. For at du som informant skal få mulighet til å rette eller slette opplysninger om deg selv, kan du selv be om innsyn i inkluderte sitater fra ditt intervju før prosjektets avslutning.

Dine rettigheter

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til:

- innsyn i hvilke personopplysninger som er registrert om deg, og å få utlevert en kopi av opplysningene,
- å få rettet personopplysninger om deg,
- å få slettet personopplysninger om deg, og
- å sende klage til Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger.

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?

Vi behandler opplysninger om deg basert på ditt samtykke.

På oppdrag fra NTNU Institutt for sosiologi og statsvitenskap har NSD – Norsk senter for forskningsdata AS vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

Hvor kan jeg finne ut mer?

Hvis du har spørsmål til studien, eller ønsker å benytte deg av dine rettigheter, ta kontakt med:

- NTNU Institutt for sosiologi og statsvitenskap ved prosjektansvarlig Ulla Forseth

E-post: ulla.forseth@ntnu.no

Telefon: +47 73 50 17 92 eller +47 958 21 911

- NTNUs personvernombud: Thomas Helgesen

E-post: thomas.helgesen@ntnu.no

Telefon: +47 93 079 038

Hvis du har spørsmål knyttet til NSD sin vurdering av prosjektet, kan du ta kontakt med:

- NSD – Norsk senter for forskningsdata AS

E-post: personverntjenester@nsd.no

Telefon: +47 55 58 21 17

Med vennlig hilsen

Ulla Forseth
(Forsker/veileder)

Ingrid Guldhaug Kalfoss
(Masterstudent)

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet kvalitativ undersøkelse av transnasjonal feministisk bevegelse og har fått anledning til å stille spørsmål.

Jeg, _____ samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avslutte.

Vedlegg 5: Informasjonsskriv til intervjudeltagere (spansk)

¿Quieres participar en el proyecto de investigación Estudio cualitativo del movimiento feminista transnacional?

Esta es una pregunta para que participes en un proyecto de investigación cuyo propósito es conocer la participación en y las actitudes hacia el movimiento feminista *Un violador en tu camino*. En esta carta te damos información sobre los objetivos del proyecto y qué significará la participación para ti.

Propósito

Como estudiante de maestría en el Departamento de Sociología y Ciencias Políticas de la Universidad Noruega de Ciencia y Tecnología (NTNU) escribiré una tesis de maestría sobre el movimiento feminista transnacional *Un violador en tu camino*. Voy a hacer un análisis de entrevistas semiestructuradas del movimiento. La información recopilada sólo se utilizará en este proyecto. Si será relevante utilizar la información para otros fines, serás contactada.

El objetivo de la tesis es conocer las experiencias de las personas en torno al movimiento feminista, para poder investigar los patrones sociales que pueden explicar el origen y difusión del movimiento. Espero que el trabajo proporcione más comprensión cultural a través de fronteras nacionales.

¿Quién es responsable del proyecto de investigación?

El Departamento de Sociología y Ciencias Políticas de NTNU es responsable del proyecto. La directora del proyecto y supervisora de la tesis es la profesora Ulla Forseth.

¿Por qué se le pide participar?

Te he contactado como entrevistada en este proyecto por tu participación en el movimiento *Un violador en tu camino*. El criterio de selección para participar en la investigación es que la entrevistada:

- Ha participado en el movimiento feminista *Un violador en tu camino*
- Es mujer
- Tiene entre 18 y 50 años.

Las entrevistadas serán contactadas mediante el “método de bola de nieve”. Esto significa que las entrevistadas han sido encontradas a través de contactos que ya tengo en México y Chile, y de esta manera serán seleccionadas al azar, ya que no tengo antecedentes ni conocimiento de las entrevistadas. También quiero dar a conocer la tesis de maestría en Facebook, en grupos abiertos para el movimiento feminista, y de esta manera ponerme en contacto con las participantes del movimiento. De esta forma, las entrevistadas también serán seleccionadas al azar, pero con el criterio de que estén vinculados a los foros del movimiento en Internet.

¿Qué significa para ti participar?

Te invito a una entrevista que dura entre 30 y 45 minutos. La entrevista se realizará por Zoom. La entrevista incluirá preguntas sobre el trasfondo de tu participación en el movimiento, así

como tus experiencias en torno éste. La entrevista se grabará con una grabadora de audio digital y se anonimizará. Después de la transcripción, se eliminan los archivos de audio.

Es voluntario participar

Es voluntario participar en el proyecto. Si decides participar, puedes retirar tu consentimiento en cualquier momento sin dar ningún motivo. Entonces se eliminará toda tu información personal. No tendrá ninguna consecuencia negativa para ti si no deseas participar o luego decide retirarse.

Tu privacidad: ¿cómo almacenamos y usamos su información?

Solo usaremos la información sobre de ti para los fines que hemos descrito en este informe. Tratamos la información de forma confidencial y de acuerdo con las leyes noruegas de privacidad.

Para realizar la tesis con la mayor precisión posible, la entrevista se graba con una grabadora. La grabación de audio de la entrevista se almacena en un chip de memoria SD. La grabadora no estará conectada en ningún momento a una red de Internet o de telecomunicaciones. Después de grabar, la grabadora se lleva a la sala de transcripción del Departamento de Sociología y Ciencias Políticas en NTNU. Aquí, la grabación será transcrita por mi, Ingrid Guldhaug Kalfoss. La transcripción se anonimizará la información que pueda identificarte. Esto significa que utilizaré nombres ficticios y presentaré las historias para que no sea posible rastrear la información hasta ti, tanto en la fase de procesamiento de datos como en la disertación completa.

Solo yo y mi supervisora, Ulla Forseth, tendremos acceso al material de datos en la fase de procesamiento de datos. Más adelante en el trabajo, la tesis de maestría será leída por compañeros seleccionados, así como por el examinador.

¿Qué pasa con su información cuando finalizamos el proyecto de investigación?

El proyecto está programado para finalizar el 07.06.21. Después de la transcripción, se borra el contenido de la tarjeta de memoria. Para que tengas la oportunidad de corregir o eliminar información sobre ti, puedes solicitar acceso a las citas incluidas de tu entrevista antes de que se finalice el proyecto.

Tus derechos

Siempre que puedas ser identificada en el material de datos, tienes derecho a:

- acceder a la información personal que se registra sobre de ti y recibir una copia de la información,
- que se corrija tu información personal,
- que se elimine tu información personal, y
- enviar un reclamo a la Inspección de Datos (Datatilsynet) sobre el tratamiento de sus datos personales.

¿Qué nos da derecho a procesar información personal sobre de ti?

Procesamos información sobre de ti basado en tu consentimiento.

En misión desde el Departamento de Sociología y Ciencias Políticas, NTNU, el Centro Noruego de Datos de Investigación (NSD) ha evaluado que el procesamiento de datos personales en este proyecto se realiza de acuerdo con las leyes noruegas de privacidad.

¿Dónde puedo encontrar más información

Si tiene preguntas sobre el estudio o desea ejercer sus derechos, comuníquese con:

- Departamento de Sociología y Ciencias Políticas de NTNU por la directora del proyecto Ulla Forseth

Correo electrónico: ulla.forseth@ntnu.no

Teléfono: +47 73 50 17 92 o +47 958 21 911

- Representante de protección de privacidad de NTNU: Thomas Helgesen

Correo electrónico: thomas.helgesen@ntnu.no

Teléfono: +47 930 79 038

Si tienes preguntas relacionadas con la evaluación de NSD del proyecto, puedes comunicarte con:

- NSD - Centro Noruego de Datos de Investigación

Correo electrónico: personverntjenester@nsd.no

Teléfono: +47 55 58 21 17

Saludos cordiales de

Ulla Forseth
(Supervisora)

Ingrid Guldhaug Kalfoss
(Estudiante de maestría)

Declaración de consentimiento

He recibido y comprendido la información sobre el proyecto de estudio cualitativo del movimiento feminista transnacional y he tenido la oportunidad de hacer preguntas.

Yo, _____ acepto que mi información será procesada hasta que se complete el proyecto.

Vedlegg 6: NSD sin vurdering

NSD NORSK SENTER FOR FORSKNINGSDATA

NSD sin vurdering

Prosjekttittel

Kvalitativ undersøkelse av transnasjonal feministisk bevegelse

Referansenummer

214905

Registrert

13.01.2021 av Ingrid Guldhaug Kalfoss - ingridgk@stud.ntnu.no

Behandlingsansvarlig institusjon

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet / Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap (SU) / Institutt for sosiologi og statsvitenskap

Prosjektansvarlig (vitenskapelig ansatt/veileder eller stipendiat)

Ulla Forseth, ulla.forseth@ntnu.no, tlf: 95821911

Type prosjekt

Studentprosjekt, masterstudium

Kontaktinformasjon, student

Ingrid Guldhaug Kalfoss, kalfoss5@hotmail.com, tlf: 91728412

Prosjektperiode

04.01.2021 - 07.06.2021

Status

22.03.2021 – Vurdert

Vurdering (3)

22.03.2021 - Vurdert

Vi viser til endring registrert 22.03.2021. Vi kan ikke se at det er gjort noen oppdateringer i meldeskjemaet eller vedlegg som har innvirkning på NSD sin vurdering av hvordan personopplysninger behandles i prosjektet.

Les mer om hvilke endringer som skal registreres hos NSD før endringer meldes inn i fremtiden: <https://www.nsd.no/personverntjenester/fylle-ut-meldeskjema-for-personopplysninger/melde-endringer-i-meldeskjema>

OPPFØLGING AV PROSJEKTET

NSD vil følge ved planlagt avslutning for å avklare om behandlingen av personopplysningene er avsluttet.

Lykke til videre med prosjektet!

Kontaktperson hos NSD: Simon Gogl Tlf. Personverntjenester: 55 58 21 17 (tast 1)

17.02.2021 – Vurdert

Vi viser til endring registrert 17.02.2021. Det ble ikke gjort noen oppdateringer i meldeskjemaet eller vedlegg som har innvirkning på NSD sin vurdering av hvordan personopplysninger behandles i prosjektet.

Les mer om hvilke endringer som skal registreres hos NSD før endringer meldes inn i fremtiden: <https://www.nsd.no/personverntjenester/fylle-ut-meldeskjema-for-personopplysninger/melde-endringer-i-meldeskjema>

OPPFØLGING AV PROSJEKTET

NSD vil følge ved planlagt avslutning for å avklare om behandlingen av personopplysningene er avsluttet.

Lykke til videre med prosjektet!

Kontaktperson hos NSD: Simon Gogl

Tlf. Personverntjenester: 55 58 21 17 (tast 1)

16.02.2021 - Vurdert

Det er vår vurdering at behandlingen vil være i samsvar med personvernlovgivningen, så fremt den gjennomføres i tråd med det som er dokumentert i meldeskjemaet den 15.02.2021 med vedlegg, samt i meldingsdialogen mellom innmelder og NSD. Behandlingen kan starte.

MELD VESENTLIGE ENDRINGER

Dersom det skjer vesentlige endringer i behandlingen av personopplysninger, kan det være nødvendig å melde dette til NSD ved å oppdatere meldeskjemaet. Før du melder inn en endring, oppfordrer vi deg til å lese om hvilke type endringer det er nødvendig å melde: <https://www.nsd.no/personverntjenester/fylle-ut-meldeskjema-for-personopplysninger/melde-endringer-i-meldeskjema>

Du må vente på svar fra NSD før endringen gjennomføres.

TYPE OPPLYSNINGER OG VARIGHET

Prosjektet vil behandle alminnelige personopplysninger, og særlige kategorier av personopplysninger om politisk oppfatning frem til 07.06.2021.

LOVLIG GRUNNLAG

Prosjektet vil innhente samtykke fra de registrerte til behandlingen av personopplysninger.

Vår vurdering er at prosjektet legger opp til et samtykke i samsvar med kravene i art. 4 nr. 11 og 7, ved at det er en frivillig, spesifikk, informert og utvetydig bekreftelse, som kan dokumenteres, og som den registrerte kan trekke tilbake.

For alminnelige personopplysninger vil lovlig grunnlag for behandlingen være den registrertes samtykke, jf. personvernforordningen art. 6 nr. 1 a. For særlige kategorier av personopplysninger vil lovlig grunnlag for behandlingen være den registrertes uttrykkelige samtykke, jf. personvernforordningen art. 9 nr. 2 bokstav a, jf. personopplysningsloven § 10, jf. § 9 (2).

PERSONVERNPRINSIPPER

NSD vurderer at den planlagte behandlingen av personopplysninger vil følge prinsippene i personvernforordningen:

- om lovlighet, rettferdighet og åpenhet (art. 5.1 a), ved at de registrerte får tilfredsstillende informasjon om og samtykker til behandlingen
- formålsbegrensning (art. 5.1 b), ved at personopplysninger samles inn for spesifikke, uttrykkelig angitte og berettigede formål, og ikke viderebehandles til nye uforenlige formål
- dataminimering (art. 5.1 c), ved at det kun behandles opplysninger som er adekvate, relevante og nødvendige for formålet med prosjektet
- lagringsbegrensning (art. 5.1 e), ved at personopplysningene ikke lagres lengre enn nødvendig for å oppfylle formålet.

DE REGISTRERTES RETTIGHETER

NSD vurderer at informasjonen om behandlingen som de registrerte vil motta oppfyller lovens krav til form og innhold, jf. art. 12.1 og art. 13.

Så lenge de registrerte kan identifiseres i datamaterialet vil de ha følgende rettigheter: innsyn (art. 15), retting (art. 16), sletting (art. 17), begrensning (art. 18) og dataportabilitet (art. 20).

Vi minner om at hvis en registrert tar kontakt om sine rettigheter, har behandlingsansvarlig institusjon plikt til å svare innen en måned.

FØLG DIN INSTITUSJONS RETNINGSLINJER

NSD legger til grunn at behandlingen oppfyller kravene i personvernforordningen om riktighet (art. 5.1 d), integritet og konfidensialitet (art. 5.1. f) og sikkerhet (art. 32).

Zoom og Microsoft Skype er databehandlere i prosjektet. NSD legger til grunn at behandlingen oppfyller kravene til bruk av databehandler, jf. art 28 og 29.

For å forsikre dere om at kravene oppfylles, må prosjektansvarlig følge interne retningslinjer/rådføre dere med behandlingsansvarlig institusjon.

OPPFØLGING AV PROSJEKTET

NSD vil følge opp ved planlagt avslutning for å avklare om behandlingen av personopplysningene er avsluttet.

Lykke til med prosjektet!

Kontaktperson hos NSD: Simon Gogl Tlf. Personverntjenester: 55 58 21 17 (tast 1)

